

CONFIRMAREA UNEI BINEFACERI

Preot dr. ADRIAN CAREBIA

La îndemnul adresat de către Patriarhia Română, în special de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, către eparhiile din țară pentru ajutorarea familiilor sinistrate din Serbia, la Timișoara, s-au organizat în perioada 30 mai -10 iunie 2014, mai multe transporturi umanitare cuprinzând donații ale credincioșilor. Acestea au fost adunate în urma colectelor făcute la nivelul parohiilor noastre, având drept scop ajutorarea persoanelor lovite de inundațiile devastatoare care au lovit Republica Serbia în vara anului trecut.

Cu binecuvântarea vrednicului de pomenire, mitropolitul Nicolae Corneanu și cu purtarea de grijă a Preasfințitului Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhi-

episcopiei Timișoarei, eparhia noastră s-a implicat activ în distribuirea de ajutoare fraților sârbi mult încercați din cauza inundațiilor catastrofale abătute asupra mai multor localități. Pentru eficientizarea acțiunii s-a ținut cont de recomandările Excelenței Sale Domnul Lazar Manojlovici, consulul general al Republicii Serbia la Timișoara și ale Preacucernicului Părinte Marinco Marcov, vicar eparhial la Episcopia Ortodoxă Sârbă din Timișoara, privind gama de produse ce pot fi colectate.

De asemenea, în cadrul ședinței Permanenței Consiliului Eparhial s-a hotărât organizarea unei colecte în bani la parohiile din cadrul Arhiepiscopiei Timișoarei, punându-se la dispoziția Centrelor eparhiale din țară un cont pentru transmiterea donațiilor.

Astfel, în perioada 30 mai – 10 iunie 2014 a fost colectată în acest cont suma totală de 93.561 lei, provenind de la Arhiepiscopia Timișoarei, Arhiepiscopia Iașilor, Episcopia Tulcii și Episcopia Severinului. Convoifului umanitar s-au alăturat și ajutoarele provenite de la Episcopia Caransebeșului și de la Episcopia Ortodoxă Sârbă de Timișoara.

Pentru sinistrații din Serbia au fost achiziționate produse în valoare de 66.324 lei constând din saltele, păaturi, prosoape, scutece de copii, produse de igienă etc. Aceste ajutoare au fost transportate în localitatea Paracin din Republica Serbia, în conformitate cu adresa Patriarhiei Sârbe. Au mai fost organizate și transporturi de alimente în valoare de 27.237 lei, care au fost distribuite parohiilor din cuprinsul Eparhiei de Šabac.

Biserica Ortodoxă Sârbă și-a exprimat mulțumirea față de jertfa credincioșilor ortodocși români, pentru gestul creștinesc, și pentru ajutorul pe care l-au făcut confracțiilor ortodocși sârbi,

răspunzând astfel rugăminții Preafericitului Părinte Irineu, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Sârbe.

Referindu-se la acest moment, dr. Mileta Radojevic, Secretar de Stat pentru Culte al Republicii Serbia, a menționat că: „popoarele noastre și Bisericile noastre surori au demonstrat, așa cum însăși Sfânta Scriptură ne învață acest lucru, că suntem împreună, atât la bucurie, cât și în nevoi. Eu, în calitate de conducător al Secretariatului de Stat pentru Culte al Guvernului Republicii Serbia, exprim mulțumirile noastre pentru tot ceea ce ați făcut, pentru cetățenii și credincioșii noștri și ne rugăm Bunului Dumnezeu ca tot ceea ce a făcut poporul român pentru poporul sârb să se întoarcă însutit“.

Amintim că inundațiile produse anul trecut în Serbia, Bosnia-Herțegovina și Croația, catalogate drept cele mai grave din ultimul secol, au lăsat în urmă peste 60 de

morți, aproape 2 milioane de persoane au fost afectate, iar dintre acestea 150.000 au fost evacuate.

Demn de semnalat este și faptul că urmare a acestor acțiuni, a fost emisă o Gramată de mulțumire din partea Patriarhiei Sârbe, semnată de Patriarhul Irineu, către Mitropolia Banatului și în mod nemijlocit către credincioșii și credincioasele care au contribuit la strângerea de fonduri pentru ajutorarea confrăților sârbi, ce a fost înmănată de delegatul Preafericitului Părinte Irineu, Preasfințitul Episcop Luchian al Episcopiei Ortodoxe Sârbe de Timișoara, Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan al Banatului, în care se evidențiază relațiile de bună înțelegere și frățietate care au existat dintotdeauna între cele două popoare vecine.

Prezentăm alăturat Gramata primită, în traducerea în limba română, realizată de C. Diacon Iosif Stancovici din Timișoara.

CORURILE SĂTEȘTI DIN BANAT (SEC. XIX)

Preot ZAHARIA PEREȘ

Folcloristul și compozitorul Tiberiu Brediceanu, într-una din lucrările sale, spunea următoarele: „... în Banat s-a cântat întotdeauna cu drag și s-a cântat frumos“. Această afirmație a reputatului compozitor are acoperire în realitatea existentă în teren, deși dovezile scrise nu erau prea multe, datorită „bunavoinței“ cu care autoritățile timpului tratau această realitate prezentă în viața românilor bănățeni. Draconicele legi elaborate de Apponyi aveau un vădit caracter antinațional și urmăreau deznaționalizarea fățișă a românilor prin implementarea unor instituții bine organizate, care au încercat înăbușirea în fașă a tuturor manifestărilor culturale și artistice promovate de români. Astfel, Legea 44/1868 a naționalităților, Legea 38/1886, privind justiția, administrația, presa, etc., urmăreau fără echivoc desființarea, prin orice mijloace, a naționalității române din punct de vedere etnic, economic, bisericesc și cultural.

Cu toate acestea, viața culturală și-a continuat cursul firesc, bănățenii dovedindu-se capabili să-și promoveze valorile autentice, devenind, în timp, exemple veritabile și pentru alte provincii românești. Atunci când, în anul 1657, Suzana Lorántffy, văduva principelui transilvănean George Rákoczi I, a înființat o școală pentru institutorii din Făgăraș a recomandat – prin regulamente – ca profesorii de muzică românească să predea cântarea bisericească, așa cum se cânta atunci la Caransebeș și Lugoj. Desigur, impunerea unei asemenea practici din partea Suzanei Lorántffy, se baza pe cunoașterea exactă a realității muzicale existente la vremea respectivă în Banat¹.

1 Protopop Ioan Văran, *Monografia protopopiatului ortodox român Oravița*, Timișoara, Edit. Marineasa, 2003, pp.216-217; vezi, de asemenea, arhiepiscopul Ioan Boroș, *Unirea românilor din*

Lugoj, Lugoj, Edit. „Sionul Românesc“, 1925, P. Nemoianu, *Probleme bănățene*, Lugoj, Tipografia Națională, 1925, *Identitate și alteritate. Studii de imagologie* (II), coord.: Nicolae Bocșan, Sorin Mitu, Toader Nicoară, Cluj-Napoca, Edit. Presa Universitară Clujeană, 1998, Teodor V. Păcățian, *Cartea de aur*, Sibiu, Tipografia „Iosif Marschall“, vol.I-II, 1902, Andrei Ghidiu, Iosif Bălan, *Monografia orașului Caransebeș*, Caransebeș, Edit. Autorilor, 1909, *Identitate și alteritate. Studii de istorie politică și culturală* (4) (editori: Constantin Bărbulescu, Luminița Dumănescu, Sorin Mitu, Vlad Popovici), Cluj-Napoca, Edit. Argonaut, 2007, P. Nemoianu, *Sârbi și Banatul*, Craiova, Edit. Scrisul Românesc, 1930, Victor Neumann, *Istoria evreilor din Banat*, București, Edit. Atlas, 1999, I.D. Suci, *Unitatea poporului român. Contribuții istorice bănățene*, ed. a II-a revăzută, Timișoara, Edit. De Vest, 2003, Victor Lăzărescu, *Lugojul și lugojezii de altădată*, Lugoj, 1993, dr. Cornel Corneanu, *Ideea bănățeanu*, Caransebeș, Tipografia Diecezană, 1934, Valeriu Leu, Carmen Albert, *Banatul în memorialistica „măruntă“ sau istoria ignorată (1914-1919)*, Reșița, 1995, pr. Ion Doru Găvădină, ec. Martin Staia, *Mercina. Repere culturale*, Timișoara, Edit. Mirton, 2003, Ion Băcilă, *Monografia Mehadiei*, Timișoara, Edit. Marineasa, 1997, Vasile C. Ioniță, *Monografia localității Călnic (jud. Caraș-Severin)*, Reșița, Edit. Timpul, 1997, Virgil Birou, *Crucile de piatră de pe Valea Cărașului*, Timișoara, 1941, Romulus S. Molin, *Românii din Banat*, Timișoara&Craiova, 1932, coord. Smaranda Vultur, *Memoria Salvată. Evreii din Banat, ieri și azi*, lași, Edit. Polirom, 2002, Gh. I. Demian, *Problema românească în Banat*, Timișoara, Edit. Ziarului „Santinela“, 1936, Alexandru Radovan, *Interferențe româno-sârbe în Banat în secolul al XIX-lea*, Timișoara, Edit. Excelsior Art, 2003, Valeriu Leu, *Memorie, memorabil, istorie în Banat*, Timișoara, Edit. Marineasa, 2006, Ion Iliescu, *Cultura și cărturarii bănățeni în deceniile independenței*, Timișoara, 1977, C. Grofșorean, *Banatul de altădată și de totdeauna. Sinteza problemelor istorice și social-politice*, Timișoara, 1946, Gheorghe Țunea, *Cântecul fanfarei*, Reșița, Edit. HESTIA, 1995, Tiberiu Mităr, *Problema culturală a Banatului. Considerațiuni asupra civilizației și culturii țaranului român din Banat*, Caransebeș, Tipografia Diecezană, 1936, coord. dr. Anton Drăgoescu, *Istoria României. Transilvania*, vol II (1867-1947), Cluj-Napoca, Edit. „George Barițiu“, 1999, coord. Ioan Munteanu, *Făurirea statului național unitar român. Contribuții documentare bănățene (1914.1919)*, București, 1983,

Cultura românească în Banat a fost rezultatul unor condiții politice și sociale deosebit de complexe și variate, care s-au înlănțuit în decursul timpurilor într-un mod care imprimă, în multe privințe, acestor condiții caracteristici proprii, originale, față de celelalte ținuturi ale pământului românesc. La aceasta au contribuit o mulțime de *factori*: poziția geografică a Banatului; particularitățile solului și subsolului; diferitele dominații străine pe care le-au îndurat; împrejurările care au determinat caracterul multinațional al acestei regiuni mai mult decât în oricare din celelalte regiuni ale țării; confruntarea confesiunilor religioase și lupta prozelitistă a unora dintre ele; duplicitatea politicii Curții de la Viena și dubioasa colaborare cu cercurile conducătoare maghiare; ritmul de dezvoltare a relațiilor capitaliste; concurența dintre naționalități; mișcările sociale și, în special, revoluția de la 1848; slăbirea puterii Curții de la Viena și compromisurile la care a fost obligată, etc.²

Fenomenul coral sătesc din Banat este covârșitor *popular* și doar în mică măsură *folcloric* (prin textele preluate din folclor, prin linia metodică a prelucărilor și armonizărilor sau măcar prin sugestiile folclorice ale frazei muzicale).

Chiar dacă în totalitatea cazurilor corurilor sătești, vestimentația coriștilor este *veșmânt folcloric* autentic al localității rurale sau al zonei etnofolclorice căreia corul îi aparține, totuși, denumirea pe care localnicii și coriștii înșiși o dau este, de regulă, cea de „costum național” sau „costum popular”.

„Neofolcloric” este fenomenul atât prin punctul de obârșie istorică, cât și prin susținerea profesională din partea dirijorilor și a animatorilor, iar acest ultim aspect

Sim.Sam. Moldovan, *Județul Caraș și orașul Oravița. Scurtă monografie istorică*, Oravița, Tipografia „Iosif Kaden”, 1933.

2 N. Apostolescu, *Coordonate cultural-științifice în Banat în preajma înființării Academiei Române*, în vol. *Academia Română și Banatul. Perioada 1866-1920*, îngr.: Ion Iliescu, Sergiu Drincu, Timișoara, Tipografia Universității din Timișoara, 1982, p. 7.

rămâne valabil până în zilele noastre. Lugojul, care alături de Caransebeș, era recomandat ca „pildă de frumoasă cântare”, avea să impună o tradiție (nu folclorică, însă) încă de prin 1810, când aici a fost introdusă în biserică modalitatea răspunsurilor liturgice prin cântarea corală „filharmonică”, inițiativă care avea să ducă la constituirea primului cor din Banat pe patru voci – *Corul bisericesc din Lugoj* (1841). În forma dezvoltată, în acel moment, inițiativa se numea „Reuniunea română de cântări și muzică” și avea să ducă la o mișcare cu caracter de masă, cuprinzând – în mod deosebit – lumea satelor din Banat (pe întinderea Banatului istoric): *mișcarea corală bănățeană*. Răspândirea fenomenului în afara granițelor acestei provincii a fost semnalată de ziarul „Familia” (1883). Această mișcare ia amploare și răspândire, astfel că în două decenii (1880-1900) se înființează în mediul urban, dar mai ales în cel rural, peste 140 de coruri.

Instituționalizarea fenomenelor și a faptelor culturii populare se produce în afara tradiției folclorice. Conform lui Vasile Vărădean, corurile din Banat „nu au luat ființă din vreo inițiativă particulară, și cu atât mai puțin din vreuna oficială, ci din entuziasmul colectiv și bucuria pentru cântare a satului întreg”.

Primele forme de „cântare împreună” s-au încheat în bisericile sătești, pentru ca, pe lângă cantorii din strană, și „poporeni” să poată da răspunsuri la liturghie. Îndrumați de cantori, de vreun învățător sau de preotul însuși, ei au putut deprinde cântarea „după ureche” pe mai multe voci (de regulă la trei voci). De aceea, Vasile Vărădean subliniază „originea bisericească a tuturor corurilor bănățene”.

Bazându-se pe „simțul muzical nativ al bănățenilor”, pe spiritul lor de coerență și comunicare microgrupală, acest fenomen al cântării în cor” a trecut curând la „cântarea lumească” – de petrecere, iar adunările de învățare („de probă”) se țineau nu doar în biserică, ci și în școală sau chiar în casele unora dintre coriști, mai înstăriți. Tot

dintre săteni apăreau – fără niciun fel de „știință a notelor” – și „primii conducători de cor”. Pe măsură ce corul se făcea cunoscut în sat și în satele învecinate (cu prilejul unor *petreceri*, exemplul era urmat, imitat, iar „conducătorul” acelei înjghebări corale era solicitat să ajute și în sate învecinate la înființarea și organizarea unor asemenea formații.

Prima formă de instituționalizare a unor astfel de coruri sătești s-a produs în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, prin „inclusiunea” lor în așa-zisele *reuniuni de cântări* (în cazul Lugojului, mai întâi, prin „Reuniunea română de cântări și muzică”). Așadar, insituționalizarea acestor forme incipiente, primitive ale mișcării corale bănățene s-a produs (sub influență urbană) în *afara tradiției culturii corale folclorice* specifice mediului rural³.

De la micile grupuri de cântăreți, fie „lumești”, fie bisericești și până la gruparea – corul – n-a fost decât un pas.

Privite prin prisma vechimii, fostul președinte al Asociației corurilor și fanfarelor bănățene, Iosif Velceanu arăta *corul din Lugoj* ca cel mai vechi cor urban din țară, iar cu privire la corurile sătești spune „... în anii 1850-1860 se înființează un *cor pur bisericesc* în comuna *Vrani...*”. O altă mențiune a lui Iosif Velceanu arată: „... *Corul plugarilor din Chizătău*, înjghebat mai întâi în cor bisericesc deja în anul 1857 ...”, urmând după aceea *corurile din Reșița, Oravița*, etc.

3 Ioan Viorel Boldureanu, *Cultură populară bănățeană*, Timișoara, Edit. MIRTON, 2004, pp.66-68.

Ceea ce merită a fi reținut, în privința acestor coruri este considerentul că ele n-au fost impuse, nici n-au luat ființă la vreo inițiativă particulară și cu atât mai puțin oficială, ci din dorința și entuziasmul colectiv al satului respectiv.

Semnificativ este și faptul că în decurs de două-trei decenii, după înjghebarea primelor coruri, aproape că n-a existat sat sau comună bănățeană care să nu-și aibă corul și fanfara sa. Iar când stăpânirea străină de neam și năzuințele s-a încumetat să le aprobe, majoritatea s-au transformat în „Reuniuni de cântare și citire” sau „Reuniuni de cântare și lectură”⁴.

Profesorul Petru Oalde, autorul cărții „Lupta pentru limba românească în Banat”, spune: „... corurile bănățene, fiecare în parte și toate laolaltă, au contribuit, și nu în mică măsură, la menținerea unității limbii române literare, în spațiul cultural al Banatului ...”, iar profesorul Vasile Vărădeanu, în cartea „Cântecul la el acasă”, citează: „Contribuția atât de bogată și hotărâtoare a acestor reuniuni de citire și cântare pentru dezvoltarea civilizației și culturii bănățene sătești și însemnătatea lor pentru cultivarea și îmbogățirea tradițiilor culturale și artistice bănățene a fost din cele mai însemnate ...”. În sfârșit, profesorul Iosif Velceanu, numind corurile și asociațiile corale, „focare de cultură și artă”, spune: „Societățile noastre corale sunt pârgii serioase ce pot ridica cultura poporului și cu dânsa țaria, prestigiul și fericirea țării...”.

4 Iosif Stănilă, *Cultură și oameni de cultură din Caraș, Reșița*, 1989, pp. 38-39.

NUMĂR OMAGIAL AL REVISTEI „MEMORIAL 1989”

Preot dr. ADRIAN CAREBIA

La data de 26 aprilie 2015 s-a împlinit un sfert de veac de la constituirea *Asociației Memorialul Revoluției 16-22 Decembrie 1989*, la inițiativa unui grup de consilieri locali, ingineri, arhitecți, artiști plastici, scriitori dar și la dorința regretatului arhipăstor al Mitropoliei Banatului, vrednicul de pomenire Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae Corneanu, care au dorit înființarea unui memorial al Revoluției la Timișoara aici unde s-a aprins această flacără a dorinței de libertate a oamenilor. De-a lungul timpului, prin intermediul acestei Asociații au fost procesate mărturii, documente, fotografii, cărți, casete video și audio care au fost puse în valoare prin intermediul Centrului Național de Documentare, Cercetare și Informare Publică despre Revoluția Română din Decembrie 1989, punându-se toate aceste informații adunate, la dispoziția celor interesați de Revoluția din Decembrie 1989. Din anul 2011 a luat ființă o editură prin care este pusă în valoare munca de documentare și cercetare a

angajaților și colaboratorilor-cercetători și istorici-acestei instituții.

La acest moment aniversar s-a editat cel de-al 15-lea număr al revistei „Memorial 1989. Buletin științific și de informare”, sub patronajul Centrului Național de Documentare, Cercetare și Informare Publică despre Revoluția din Decembrie 1989 dedicat împlinirii unui sfert de veac de la Revoluția din Decembrie 1989. Volumul debutează cu o scurtă introducere semnată de președintele acestei Asociații, domnul dr. Traian Orban, care face o incursiune în timp de la punerea temeliei acestei Asociații până în prezent, cu greutățile și neajunsurile întâmpinate, dar și cu satisfacția și mulțumirea datoriei îndeplinite față de eroii martiri ai Revoluției, a căror memorie și jertfă nu trebuie uitată. Volumul continuă cu rubrica de *Studii* în care sunt prezentate instantanee din momentele de foc ale Revoluției, Domnul prof. Dumitru Tomoni rememorează clipele de început ale scânteii Revoluției din data

de 15 decembrie din fața casei pastorului Laszlo Tokes. Rubrica de *Opinii și Atitudini* continuă derularea șirului evenimentelor ce s-au succedat cu repeziciune. Părintele dr. Ionel Popescu în articolul „Biserica și idealurile Revoluției din Decembrie 1989”, menționează că evenimentele au fost atât de cutremurătoare încât nu vor fi uitate niciodată. La acest eveniment Biserica Ortodoxă alături de celelalte confesiuni creștine s-a alăturat idealurilor mărețe ale Revoluției, nu puțini preoți implicându-se activ în vâltoarea evenimentelor și a demonstrațiilor de stradă împreună cu enoriașii lor. Autorul rememorează mesajele de adeziune din partea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, din partea Arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebeșului dar și din țară și străinătate la idealurile Revoluției, dar și necesitatea noii misiuni a Bisericii îndreptată spre cultivarea în societate a spiritualității creștine autentice și promovarea valorilor creștine și morale pervertite de regimul comunist ateu vreme de peste patru decenii.

Revista mai cuprinde și pagini din teroarea comunistă, prin prezentarea unor norme de etică și comportament socialist riguros elaborat asupra tinerilor și chiar al elevilor care aveau incluse în programa școlară așa zisele ore de informare politică în care li se predau noțiuni marxist-leniniste. Rubrica de *Artă și Cultură* prezintă ultimele apariții editoriale ale Memorialului Revoluției. Revista se încheie cu secțiunea de *Instantanee-Memorial* în care se face bilanțul și obiectivele cu planuri îndrăznețe ale Memorialului Revoluției. Autorii constată cu amărăciune că lumea a uitat, sau este indiferentă deși între timp au ieșit la iveală tot mai multe mărturii ale acelor evenimente sângeroase. Generația mai veche fie nu este împăcată cu ce a fost, fie este și mai confuză datorită informațiilor contradictorii. În ceea ce privește tinerii, mulți dintre ei nu sunt conștienți de importanța Revoluției, considerând comunismul o orânduire înfloritoare în care se trăia mai bine.

Așadar au trecut mai bine de 25 ani de când în miezul iernii poporul român a învins dictatura comunistă, instaurată forțat în țara noastră, de când ne bucurăm de libertate și democrație, laolaltă cu celelalte țări democratice ale Europei.

Se cuvine să nu uităm ușor cele întâmplare atunci. Câte vieți și câte destine le-a schimbat acel moment istoric e greu de spus. S-a schimbat soarta unei întregi națiuni, dar mai ales a unuia sau altuia dintre noi. Tocmai de aceea trebuie rememorat acel moment, dar mai ales se cuvine a fi omagiați acei eroi martiri care au ieșit cu piepturile goale în fața armelor, mai întâi la Timișoara, apoi în toată țara, pentru a striga: „Jos dictatura!”, „Jos comunismul!” și „Libertate!”.

Dacă multe din revendicările cerute de acei eroi încă nu și-au găsit împlinirea în practică, nu același lucru se poate spune și despre cererea expresă de „tragere la

răspundere a celor care au dat ordin să se tragă în popor”. Au fost până acum nenumărate „procesele ale Revoluției”, dar adevărul nu s-a aflat în totalitatea lui. Este simplu să aruncăm vina pe factorii de răspundere care au murit și nu mai pot elucida anumite evenimente. Și Scriptura spune că adevărul ne va face liberi. În conformitate cu libertatea câștigată, avem datoria de a căuta adevărul și de a-l spune pentru o înțelegere cât mai clară a celor întâmplare atunci. Fără îndoială că editarea revistei amintite este în măsură să pună umărul la elucidarea confuziilor create de-a lungul vremii și de a ține în continuare flacăra aprinsă idealurilor de libertate și democrație ale eroilor martiri.

Astăzi mulți dintre noi am uitat de Revoluție și de idealurile ei, cu toate că simțim cu toții binefacerile victoriei ei. Au uitat sau nu știu mai nimic copiii de la școală, mai ales că majoritatea s-au născut după anul 1989. Ce vor ști ei să spună generațiilor viitoare despre Revoluție? Să nu ocolim de aceea niciun efort pentru a mărturisii tuturor, ori de câte ori avem ocazia, despre cele ce s-au întâmplat atunci la Timișoara și în toată țara.

Să ne plecăm cu pietate fruntea înaintea memoriei celor care și-au dat viața și să făgăduim că nu vom uita idealurile de atunci, nu mai puțin că vom merge mai departe pe drumul luminos deschis prin jertfa eroilor martiri.

HRISTOS ȘI... VIAȚA NOASTRĂ

LUMINIȚA IRINA NICULESCU

La împlinirea a opt decenii de viață (31 octombrie 2014), părintele GABRIEL CERNĂUȚEANU și-a aniversat nu numai cununa anilor de ucenicie în ogorul Domnului, ci și jubileul a cincizeci de ani „în oficiul preoției”, cum îi place dânsului să spună.

Fără a fi excesiv de sinuoasă, traiectoria vieții și a destinului pastoral al părintelui Gabriel este totuși o trajectorie mai ieșită din comun, după cum îi este și personalitatea. Născut la Cernăuți în 1934, își începe studiile școlare în orașul natal, dar și le continuă la Timișoara, prins în vârtoarea celui de-al doilea război mondial. Licențiat în teologie la Sibiu în 1964, este hirotonit diacon și ulterior preot celib în Timișoara, unde slujește între 1965-1986, mai întâi ca preot paroh la parohia Ghiroda Nouă, iar apoi, ca preot-slujitor la Catedrala Mitropolitană, lucrând timp de 11 ani, în paralel, ca bibliotecar la Centrul Eparhial, Timișoara. Refugiat în Iugoslavia la începutul anului 1989, în urma persecuțiilor îndurate în România, părintele Gabriel emigrează în RFG trei luni mai târziu, stabilindu-se la Freiburg, unde locuiește și în prezent.

În anul 1993 înființează prima parohie ortodoxă română la Offenburg, unde slujește timp de șapte ani; se pensionează la sfârșitul anului 2000, dar continuă să slujească și să predice cu mare bucurie, ori de câte ori este invitat, la Stuttgart, la Baden-Baden sau la Pulversheim (Franța), orașe situate în apropiere de Freiburg.

Mereu însetat de prezența lui Hristos Domnul, definind preoția drept „cea mai minunată vocație pe care Dumnezeu a dăruit-o omului” (*Hristos și... viața noastră*, Editura Gutenberg, București, 2014, *Date biografice*, p. 295), având ochii minții și ai inimii nedezlipiți de Patimile și Crucea Mântuitorului, părintele Gabriel ne înalță sufletele cu fiecare gând al său, întrupat în cuvinte pline de har, ne împărtășește exemplarul său devotament față de adevăr și dreptate, tainele iubirii creștine și ale nobleții sufletești, ne călăuzește pașii spre conlucrarea noastră cu Dumnezeu într-o binecuvântată comuniune cu El.

Iată acum un înălțător dar oferit nouă, cititorilor români, de acest neobosit slujitor al altarului de jertfă și mântuire în Hristos Domnul – un volum de meditații duhovnicești, omilii și cateheze, al cărui titlu vorbește de la sine: *Hristos și... viața noastră*. Ne sunt înfățișate, de-a lungul celor 295 pagini ale acestui volum de analiză și sinteză a profunzimii condiției umane, felurime de învățături, stări lăuntrice, căutări ființiale, trepte de înțelegere, momente pilduitoare luminoase ale unei vieți duhovnicești incandescente. Punctele de suspensie din titlu ne atrag atenția asupra dimensiunii infinite și întru totul inepuizabile a prezenței harice a Mântuitorului Iisus Hristos, pecetea existenței noastre. Să-i dăm însă cuvân-

tu autorului – cel mai în măsură să ne lămurească în privința semnificației lor:

„Punctele din suspensie din titlu, *Hristos și... viața noastră*, vor să sugereze distanța incomensurabilă dintre Hristos-Dumnezeu, devenit Om pentru noi oamenii, și viața noastră, oricât de spiritualizată și de înduhovnicită ar fi ea. Desăvârșirea lui Hristos-Omul rămâne piscul de atracție irezistibil pentru toți cei ce se nevoiesc să urce pe treptele desăvârșirii duhovnicești, pisc care străpunge cerurile și ajunge la Tronul Slavei Dumnezeiești [Evrei 12, 2]” (*Cuvântul autorului*, p. 23).

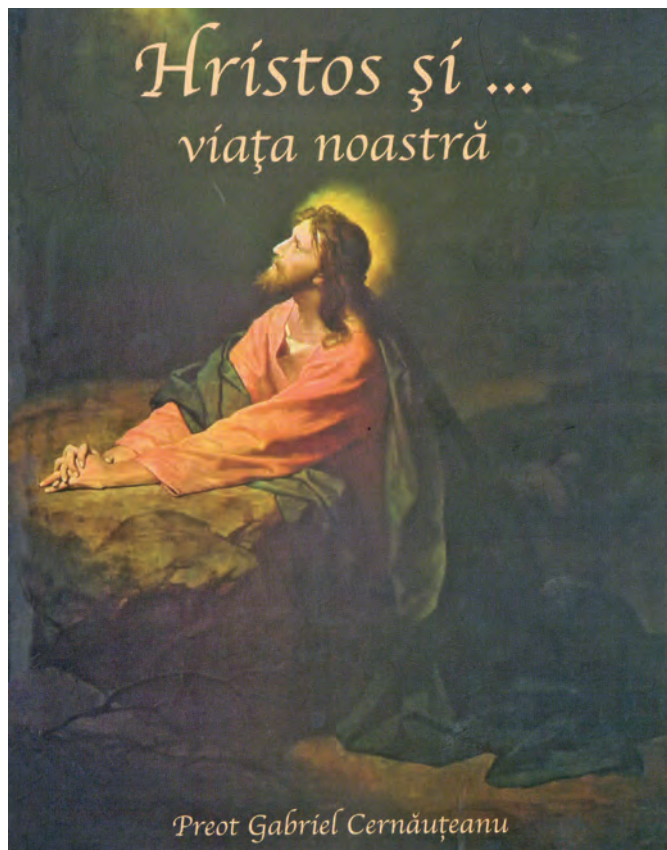
Dorind să-i ajute pe nevoitorii care se vor încumeta „să urce pe treptele desăvârșirii duhovnicești”, părintele Gabriel nu pregetă să detalieze cu generozitate acest urcuș, uneori anevoios, alteori mai lesne de împlinit. Sfântul Ioan Scărarul considera că, atunci când ai cuvinte de folos și le împărtășești cu îmbelșugare, împlinești o lucrare „mai presus de lucrarea și contemplarea oamenilor și îngerilor”, dovedindu-te astfel „împreună-lucrător al puterilor netrupești și inteligibile” (*Cuvânt către păstor*, capitolul XIII, în *Scara Raiului*, Editura Învierea, Timișoara, 2008, p. 400). Aceasta este lucrarea împlinită de părintele GABRIEL CERNĂUȚEANU, spirit veșnic tânăr, prietenul devotat și păstorul mult-îndrăgit al credincioșilor aflați sub oblăduirea sa de peste jumătate de veac.

Mai presus de toate, volumul de meditații și învățături duhovnicești, *Hristos și... viața noastră*, se citește cu bucurie, iar această bucurie își are izvorul în entuziasmul părintelui-autor, care le-a scris cu har, inspirație și multă dragoste. Împrumutând cuprinzătoarele alcătuirii ale unui maestru al rostirilor de înaltă spiritualitate, dr. Corneliu Mircea, vom adăuga că scrierile cuprinse în acest volum au „virtuți purificatoare și exprimă curățenia fără de prihană spre care trebuie să tindă sufletul dornic de a-și afla obârșia divină, astfel încât se poate spune că, la capătul lecturii, te simți purificat în mare măsură, că ai și pășit pe treptele iluminării, dincolo de care se deschide genunea îmbietoare de care, o simți deja, și s-a făcut un dor nesfârșit” (*Altarul Banatului*, Anul X (XLIX), serie nouă, nr. 7-9, iulie-septembrie 1999, p. 139).

Fiecare eseu-meditație este un imn de iubire, o închinare smerită, o rugăciune plină de căldură sufletească, o aleasă pregustare a merindelor cerești.

Fiecare eseu-meditație nutrește năzuința de a ajunge în apropierea altarului iubirii ridicate pe Cruce, acolo unde iubirea se jertfește pe Sine pentru noi, pentru ca să învieze apoi, tot pentru noi.

Fiecare eseu-meditație ne poartă pe meleaguri spirituale mirifice, scăldate în lumină și iubire divină. Leșim din spațiul în care ne aflăm și din tic-tacul timpului obiec-

tiv și intrăm într-un alt spațiu și timp, „întru miros de bună mireasmă duhovnicească”. Un spațiu împărătesc și un timp metafizic în care nu suntem niciodată singuri, unde ne înconjoară aripi de îngeri, lacrimi de sfinți și martiri, licăriri ale luminii neînserate (atât cât suntem noi capabili s-o cuprindem), reverberații cu gust de veșnicie ale ne-strămutatei iubiri a Mântuitorului nostru pentru întreaga Sa creație. Cerul a devenit pământ pentru ca pământul să devină cer – și să caute spre frumusețea nepieritoare pe care a avut-o înainte de a se lepăda de ea.

În prefața cărții, părintele Vasile Crețu, lector doctor la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Patriarhul Justinian”, Universitatea București, conturează imaginea autorului cărții, oferindu-ne o iubitoare mărturie despre dăruirea de sine a părintelui Gabriel și sensibilitatea sa deosebită, despre înzestrările sale spirituale și intelectuale, despre pilduitorul său devotament în slujirea lui Hristos Domnului și a oamenilor, despre o nobilă modestie și o exemplară blândețe:

„Odată cu trecerea anilor, aveam să-l percep ca pe un om distins și erudit, pedant și amabil, sfânt și bonom, deschis și zâmbitor în viața de zi cu zi, sobru și atent până la detaliu în slujirea peoțească, tonic și elegant în polemica de idei. (...) Nimeni nu poate vorbi convingător și autentic despre frumusețea vieții cu Dumnezeu, despre noblețe sufletească și dragoste creștină, despre virtuți și sfințenie dacă nu le lucrează pe toate acestea în inima lui, cu răbdare, statornicie și discreție” (pp. 12-13).

Prima parte a cărții este alcătuită dintr-un buchet de eseuri-meditații duhovnicești deosebit de atrăgătoare,

atât prin ineditul titlurilor propuse (*Hristos și...*, punctele de suspensie fiind urmate de denumirea temei propuse), cât și prin concizia prezentării (2-3 pagini alocate fiecărei teme). A doua parte cuprinde predici, cuvântări și cugetări, pe care părintele Gabriel mărturisește că s-a străduit să le adune la un loc într-o carte „care să oglindească prezența lui Hristos în viața creștinului – sau, altfel spus, o reflectare a vieții lui Hristos în trăirea creștinului, o transfigurare a acesteia” (*Ibidem, Cuvântul autorului*, p. 24). Potrivit Sfințelor Evanghelii întemeiate „pe învățătura despre Învierea Mântuitorului, ca și pe dorul cel mai curat și mai adânc al ființei noastre” (p. 171), „mântuirea și fericirea omului sunt în propriile sale mâini, ele depind de voința lui”, ne încredințează părintele; „să aruncăm, deci, fără zăbavă, voința noastră, ca pe o ancoră a vieții, în marea veșniciei, în brațele părintești ale lui Dumnezeu” (p. 222).

Spicuim din tematica eseurilor-meditații religioase cuprinse în acest minunat volum:

Hristos și... gândul
Hristos și... tăcerea
Hristos și... omenia
Hristos și... personalitatea
Hristos și... caracterele
Hristos și... optimismul
Hristos și... politețea
Hristos și... singurătatea
Hristos și... fericirea

Iar acum, îngăduiți-mi să vă ofer un buchet de proaspăt culese flori de înțelepciune pastorală și iubire de aproapele, pe care le-am așezat în ordinea tematicii de mai sus:

„Și, dacă gândul poate să înalțe, dar în același timp să și piardă, să facă îngeri, dar și demoni, atunci e fără tăgadă faptul că de noi depinde cum îl folosim și, mai ales, ce gânduri îngăduim minții să găzduiască. Citim, adesea, în ultimul timp, despre însușiri necunoscute și nici măcar bănuite ale gândului omenesc: puterea de a influența în bine sau în rău, forța terapeutică a gândului, ca și forța sa nocivă, distructivă. (...) Hristos Domnul ne vrea cu gânduri sfinte, cu gândul Său divin, de a fi nu numai buni, dar și asemenea Lui, mântuitori, pentru a salva/a mântui, prin harul pe care ni l-a dăruit, ființa noastră și a semenilor noștri de la destrămarea, de la căderea în neființă” (*Hristos și... gândul*, pp. 27-28).

„Sunt mai multe feluri de tăcere; astfel, sunt unii care din fire tac, neavând o dispoziție spre vorbire; sunt alții care tac, neavând ce spune; este și o tăcere a marginirii. Există apoi o tăcere a trufiei, a stării deșarte a acelora care, socotind că tăcerea îi face deosebiți în fața oamenilor, așteaptă de la aceștia laudă fără merit. Există, în sfârșit, o adevărată tăcere, o tăcere pentru Dumnezeu, din dragoste pentru El și pentru oameni” (*Hristos și... tăcerea*, p. 32).

„Omenia însemnând tocmai învățătura curată, genuină, a lui Iisus despre iubire, la întrebarea: ‘Ce este omenia?’ ar trebui să răspundem: omul + iubirea lui Hristos. În acest înțeles, termenul de ‘omenie’, singular în toată lumea, ca și ‘dorul’ românesc, a răsărit pe aceste meleaguri, dar are o finalitate cu rezonanță universală și cosmică” (*Hristos și... omenia*, p. 42).

„O personalitate realizată într-un anumit domeniu de activitate umană este cu atât mai folositoare societății și Bisericii cu cât, pe lângă calitatea ce o deține, de a fi o personalitate realizată pe plan profesional, este și o personalitate creștină. Chiar dacă nu toți pot deveni personalități realizate pe plan profesional, pot însă și trebuie să devină personalități creștine, prin improprierea și urmarea acelor virtuți care le sunt mai la îndemână. Toți creștinii sunt chemați să împlinească poruncile Domnului” (*Hristos și... personalitatea*, p. 77).

„În fond, ce este caracterul? Este ansamblul de însușiri care determină comportamentul cuiva, modul lui de a gândi și de a vorbi, felul lui de a fi. De multe ori, și după un surâs sau după o privire, după trăsăturile feței, poți descrie sau desprinde un caracter. (...) Omul mare este mare și prin gesturi mici, chiar dacă este sărman și mic sub raportul vârstei, iar omul meschin, numit fără caracter, este astfel în orice împrejurări, fie el oricât de bogat din punct de vedere material” (*Hristos și... caracterele*, pp. 79, 81).

„A te ști în mâna lui Dumnezeu, care te ocrotește și te iubește, este o credință și o încredere generatoare și dătătoare de adevărat optimism. A-L avea pe Dumnezeu ca ocrotitor al vieții înseamnă a trăi și a muri în optimism, în bucuria inimii, în siguranța că asupra destinului nostru veghează Acela care îngrijește și de păsările cerului, iar noi fiind, după cuvântul Mântuitorului Hristos, ‘cu mult mai presus decât ele’ (Matei 6, 26), suntem mult mai mult în grija și atenția lui Dumnezeu” (*Hristos și... optimismul*, p. 97).

„Adevăratul creștin practică politețea, care este cea a bunei-cuviințe, bunei-voiri, a dragostei lui Hristos (I Corinteni 16, 14). Creștinul știe că oricât de minunat ar fi omul, ca unul ce este ‘chip al lui Dumnezeu’ și ‘rege al creației’, fără politețe, fără bună-cuviință, este ca o floare fără parfum. Creștinul mai știe și aceea că trebuie să răspândească această bună mireasmă a bunei purtări, a bunei-cuviințe, întocmai ca o floare bine mirositoare” (*Hristos și... politețea*, p. 100).

„Un sfânt rus contemporan, Teofan, supranumit ‘zăvorâtul’ (pentru că s-a închis sau zăvorât în locuința sa, unde trăia în rugăciune, post și meditație), care a fost profesor de teologie și episcop, răspunde unei scrisori primite de la o studentă interesată să ducă o viață duhovnicească, dar care se lamenta din pricina singurătății: ‘Bucură-te că ai parte de singurătate. Acum vei avea ca oaspeți cerești pe Hristos, pe Maica Domnului, pe sfinți și pe îngeri’” (*Hristos și... singurătatea*, pp. 103-4).

„Fericirea nu este doar o stare sufletească, ci o atitudine, un mod de a fi și de a trăi. Ea nu este nici o împlinire a uneia sau a mai multor dorinți. Ea este o permanentă lucrare îndreptată spre desăvârșirea propriei ființe; o potențare și o modelare a însușirilor native și a celor dobândite; o scoatere din starea de latență a unor puteri ce se voiau și se voiesc activate. Cine ar putea face o propunere mai bună în privința fericirii și a realizării ei pe plan personal și social? Cine ar putea sugera o cale mai potrivită pentru fiecare om? Răspunsul învățaturii creștine este unul singur: Hristos” (*Hristos și... fericirea*, p. 122).

* * *

Întrebarea este: noi, prizonierii unei lumi căreia nu-i mai putem stăvili „dezlănțuirea stihilor interioare”, care ne înstrăinează de spiritualitate și de „cultivarea simțului prezenței lui Dumnezeu” (p. 217), mai suntem preocupați de viața în Hristos Domnul? Și dacă da, unde este Hristos și unde e viața noastră?

PELERINAJ LA MĂNĂSTIREA SFÂNTA ECATERINA DIN SINAI

PAVEL GEȚIA

Deși au trecut aproape patru ani de când am fost în pelerinaj, împreună cu fiul meu Teodor, la locurile sfinte, încă păstrez proaspete imaginile și impresiile din această călătorie minunată.

Mă opresc la una din etapele acestui pelerinaj, care pot spune că m-a marcat profund și anume la mănăstirea Sf. Ecaterina din Sinai.

De când am aflat de existența ei, am visat și mi-am dorit ca odată și odată să pot să o vizitez, iar acest vis a devenit realitate la începutul verii lui 2010.

Plecarea spre mănăstire s-a făcut din orașul israelian Eilat așezat la Marea Roșie în golful Akaba. Dimineața, de la hotel, am plecat cu autocarul până la frontiera israelo-egipteană, unde am străbătut pe jos distanța dintre cele două puncte de frontieră deoarece atât autocarul cât și ghidul israelian nu aveau voie să intre în Sinai, teritoriu egipten.

După îndeplinirea formalităților destul de severe din vama egipteană am fost întâmpinați cu salutul „Cristos a înviat” de către agentul turistic, de religie coptă și

Mănăstirea Sf. Ecaterina (foto P. Geția)

conduși la autocarul care avea să ne ducă până la destinație. După o scurtă ședere în orașelul egiptean Taba pentru finalizarea formalităților, am pornit pe drumul spre muntele Sinai. A fost o zi frumoasă, senină, iar atmosfera era clară încât pe porțiunea de șosea din apropierea mării se putea vedea coasta Arabiei Saudite. Marea era limpede de o culoare verde ca smaraldul și nu e de mirare de ce în această zonă se practică foarte intens scufundările submarine.

Drumul urcă prin deșert până la aproape 1300 metri altitudine, unde este așezată mănăstirea Sf. Ecaterina. După o foarte scurtă oprire, în locul unde se spune că s-au oprit evreii în timpul exodului, spre seară am ajuns la complexul turistic unde am fost cazați pentru o noapte. Nemâncați de aproape o zi, ne-am dus să cinăm la restaurantul complexului. Oricât de flămând ai fi fost, nu ai fi putut să nu remarci că parcă ai intrat într-o altă lume, de fapt o întoarcere în timp, într-un local de pe la începutul anilor 1900.

După o cină copioasă, ne-am dus la bazar să cumpărăm suveniruri și câteva icoane pictate pe papyrus. Majoritatea turiștilor din grup s-au pregătit să urce pe muntele Sinai, în locul unde Moise a primit Tablele Legilor de la Dumnezeu. Fiul meu și cu mine ne-am făcut însă un alt plan și ne-am dus la culcare.

Dis de dimineață, a doua zi, ne-am sculat și pe jos, circa doi kilometri, pe o vreme splendidă, ne-am dus la mănăstire. La poarta mănăstirii am fost întâmpinați de un beduin somnoros care ne-a întrebat dacă suntem ortodocși, apoi ne-a condus până la intrarea în biserică. Se spune că beduinii care păzesc și lucrează aici sunt de origine valahă; ca religie acești beduini sunt musulmani și în incinta mănăstirii este o moscheie chiar lângă biserică. În altarul bisericii se află racla de argint cu moaștele Sfintei Ecaterina. Când am intrat în biserică ne-am oprit pentru o clipă pentru a ne acomoda cu semi-întunericul, pentru că biserica era luminată doar de câteva lumânări. Slujba de Liturghie era începută, dar pentru că era foarte

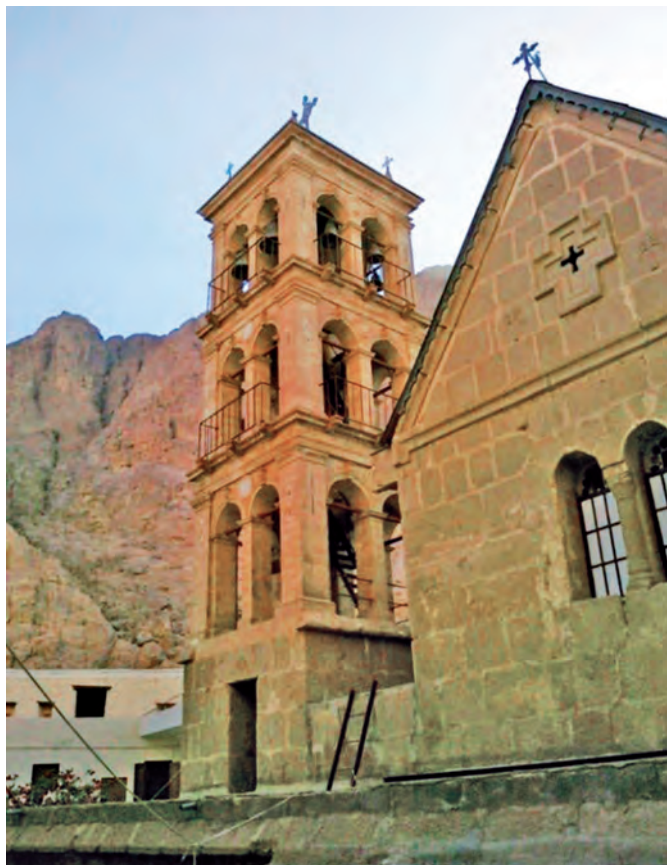
Harta Peninsulei Sinai

Locul unde se spune că evreii s-au oprit pentru a-l aștepta pe Moise, plecat pe muntele Sinai (foto P. Geția)

de dimineață nu erau prea mulți participanți. Înainte de a se termina Sfânta Liturghie, a venit la noi un călugăr și ne-a întrebat dacă suntem ortodocși apoi a intrat în altar. Am înțeles rostul întrebării abia la sfârșitul slujbei, când ne-am pus la rând pentru miruit și anafură. Pe telerul cu anafură erau exact atâtea bucăți câți credincioși erau în biserică. Acea bucată de anafură, făcută din aluat nedospit, a fost toată mâncarea noastră până la revenirea în Israel.

După slujbă, fiind prea devreme, ne-am plimbat prin incinta mănăstirii până la ora când a fost deschis muzeul.

***Turla și zidul dinspre altarul bisericii
(foto P. Geția)***

Deși nu foarte mare, în cele câteva încăperi sunt expuse documente, cărți bisericești și obiecte de cult de o valoare inestimabilă. Din păcate fotografierea în muzeu este interzisă. Toate exponatele de aici vorbesc de istoria milenară a acestui așezământ monahal, mănăstirea fiind întemeiată de împăratul Iustinian în prima jumătate a secolului al-VI-lea.

Însuși Mahomed a garantat protecția mănăstirii printr-un document având imprimat pe el amprenta palmei sale, document ce poate fi văzut în muzeu. Mănăstirea posedă peste șase mii de cărți, manuscrise și documente în limbile greacă, arabă, armeană, georgiană, siriacă, coptă, fiind a doua bibliotecă din lume ca mărime, după cea a Vaticanului, în ceea ce privește colecția de cărți și manuscrise cu caracter religios. Aici se află și câteva pagini din cea mai veche variantă a manuscrisului Bibliei, cunoscută sub numele de Codex Sinaiticus, care datează din secolul al-IV-lea, scrisă în limba greacă.

Am putut admira în muzeu cărți de cult românești donate de-a lungul anilor de unii domnitori români. Este cunoscut faptul că aceștia au păstrat legătura cu sfântul locaș trimițând bani, obiecte de cult, manuscrise și cărți bisericești. Îi putem aminti pe Petru Rareș, Matei Basarab, Petru Șchiopul, Grigore Ghica, Nicolae Mavrocordat și alții. Am mai zăbovit prin incinta mănăstirii până când toți

“Rugul aprins” de unde Dumnezeu i-a vorbit lui Moise. Este protejat de un cordon peste care nu se poate trece (foto P. Geția)

turiștii din grupul nostru s-au adunat, unii dintre ei venind direct de pe muntele Sinai, unde au fost să prindă răsăritul soarelui. Simțeam o stângere de inimă că trebuie să plecăm de aici. Oricât de scurt ar fi timpul petrecut, experiența trăită aici, departe de lumea modernă, este unică și nu poți să o compari cu niciun reportaj sau documentar văzut, de acasă din fotoliu, la televizor, chiar dacă nu vezi absolut tot ce îți oferă acesta.

După o astfel de experiență nu poți să nu te minunezi și să nu te întrebi cum o comunitate de călugări a viețuit peste o mie cinci sute de ani, într-un mediu ostil din toate punctele de vedere, chiar și acum. Foarte mulți turiști sesizează faptul că sunt primiți destul de rece, uneori chiar cu o oarecare ostilitate în așezările monahale; cred că răspunsul este în forma de pelerinaj turistic pe care o practică cei mai mulți. Mijloacele de transport moderne și rapide, infrastructura modernă, fac ușor accesibile cele mai izolate locuri din lume, inclusiv aceste lăcașuri de cult. Viața celor care viețuiesc aici este perturbată aproape zilnic de turiști care de multe ori nu au nicio legătură cu credința, în speță cea creștin-ortodoxă.

Numai un exemplu, din propria constatare, la slujba Liturghiei la care am participat, din cei peste o sută de turiști prezenți în zonă în acea zi, doar patru am fost în biserică. Pe de altă parte, turiștii sunt aceia care aduc o parte din veniturile necesare întreținerii acestor mănăs-

**Osuarul mănăstirii
(foto P. Geția)**

tiri. Călugării din aceste mănăstiri, pe lângă obligațiile impuse de canoanele bisericești mai trebuie să facă față, aproape zilnic, afluxului de turiști din toată lumea, ceea ce este foarte stresant, așa cum ne-a explicat un monah grec dintr-o mănăstire din Galileea. Totuși, ca o remarcă, trebuie spus că la așezămintele românești de la Ierihon

**Icoana Schimbării la Față de la intrarea în biserică
(foto P. Geția)**

și Ierusalim am întâlnit o atmosferă mult mai caldă, mai familiară, specifică nouă românilor.

Cred că, indiferent de scopul călătoriei în aceste locuri sfinte pentru toți creștinii, turistul sau pelerinul trebuie să se comporte civilizată și decent, cu mai multă smerenie și discreție.

**Sf. Mina - icoană coptă din Sinai pictată pe papyrus,
aflată în colecția mănăstirii (foto P. Geția)**

**Scene din viața Sf. Ecaterina pe o icoană din
colecția mănăstirii.**

SIMPOZION NAȚIONAL DE TEOLOGIE LA MĂNĂSTIREA TIMIȘENI

VALENTIN BIRĂU

În intervalul 15-16 mai în Arhiepiscopia Timișoarei a avut loc simpozionul național de teologie cu tema "Dimensiunea pastoral-misionară în opera Sfântului Ioan Gură de Aur", găzduit la Mănăstirea Timișeni-Șag.

La eveniment a participat și Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, alături de preoți, profesori universitari și studenți ai Facultății de Teologie din Timișoara.

Simpozionul, ajuns la cea de-a treia ediție se înscrie în programa Anului omagial al misiunii parohiei și mănăstirii azi și Anului comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur și al marilor păstori de suflete din eparhii.

În deschiderea evenimentului a fost oficiată slujba de Te Deum în biserica mare a Mănăstirii Timișeni-Șag cu hramul „Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul”, la care a luat parte și Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, alături de profesori și studenți teologi.

Întâlnirea desfășurată în sala de conferințe a așezământului monahal, a primit un suflet viu prin participarea și implicarea activă a Înaltpreasfinției Sale în aceste dezbateri, atât științifice, cât și ziditoare de suflet. "Este o binecuvântare pentru eparhia noastră și pentru mănăstirea Timișeni-Șag, că la un astfel de simpozion de înaltă ținută teologică, participă profesori de la mai multe centre universitare din țară. Fiecare dintre aceștia

și-au adus contribuția prin studierea unei părți din opera scrisă a Sfântului Ioan Gură de Aur, care nu este o operă de arhivă, ci una cotidiană, folositoare pentru viața duhovnicească de astăzi. Prin acest simpozion noi toți ne-am împărtășit de cuvânt și din lumina scrierilor sfântului antiohian. De asemenea, am ținut ca la începerea acestui simpozion să rostim o rugăciune către Dumnezeu pentru a-și revărsa pacea Sa cea sfântă peste cetatea atât de greu încercată astăzi, a Antiohiei și a țării unde s-a născut Sfântul Ioan, Siria de astăzi", a precizat Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului.

Au fost prezenți profesori de la mai multe facultăți de teologie din țară, precum București, Sibiu, Oradea, Craiova, Arad și Reșița. Sfântul Ioan Gură de Aur este unul din cei mai străluciți teologi și ierarhi din Biserica Ortodoxă, un păstor foarte cunoscut atât pentru omiliile și comentariile sale la Sfânta Scriptură, cât și pentru grija sa perpetuă acordată văduvelor, săracilor, bolnavilor și celor lipsiți de ajutor.

Simpozionul național de teologie de la Mănăstirea Timișeni-Șag este un eveniment organizat de către Arhiepiscopia Timișoarei și Facultatea de Litere, Istorie și Teologie din Timișoara. La finele lucrărilor acestui simpozion toate referatele susținute de către participanți vor fi publicate la o editură acreditată CNCS.

DUMINICA MIRONOSIȚELOR, LA REMETEA MARE

CRISTINA VĂRĂREANU

Într-o zi de duminică, un grup de tineri numit A.S.C.O.R, a hotărât să facă o bucurie unui sat de pe lângă Timișoara, numit Remetea Mare: au cântat atât la Utrenie, cât mai ales răspunsurile liturgice la dumezeiasca Liturghie.

Acestea toate le-au făcut fiind îmbrăcați în straie românești aduse cu ei din toate colțurile țării.

Utrenia a început încet și cu sfială, vocile lor abia dacă se auzeau, mulțumim lui Dumnezeu că preotul le-a pus la dispoziție microfon, căci altfel doar el știa ce spuneau tinerii la strană. Dar cu cât părintele se ruga în altar, Duhul Sfânt parcă îi învăluia, pentru că au început să cânte mai cu vlagă, iar în vocea lor se simțea dragostea pentru Dumnezeu și semenii. Slujba Utreniei s-a terminat fără de veste, iar bisericuța era aproape plină de săteni, în ale căror ochi se citea bucuria.

La Sfânta Liturghie, ascoriștii au urcat în podul bisericii, unde era locul corului, și au început să cânte muzică psaltică. Atât de frumoasă era cântarea lor, încât și se părea că și îngerii cântă odată cu ei, vocea lor cristalină te făcea să uiți de lume și de neazuri. Ce mai, “ca în sânul lui Avraam”!

La sfârșitul slujbei, preotul a ținut o frumoasă predică, iar la finalul ei a strigat de trei ori “Hristos a Înviat!”. Cu credință, poporul i-a răspuns într-un glas: “Adevărat a Înviat”. Iar la urmă de tot, părintele nu a uitat să mulțumească ascoriștilor pentru frumosul ajutor din timpul slujbei.

După ce au mărit împreună pe Dumnezeu, preotul i-a invitat să viziteze o herghelie într-un sat din apropiere, iar ei au acceptat cu mult drag. Dar plecarea le-a fost întârziată de un șanț și de roata uneia din mașinile tinerilor, care ajunsese în el. Odată situația rezolvată, cu toții au pornit la drum, cu cel care știa drumul (preotul) în frunte.

Frumusețea cailor și peisajul magnific i-au vrăjit pe studenți. Unii dintre ei au încercat să comunice cu caii, dar fără niciun rezultat, temându-se de mulțimea fețelor necunoscute care se uitau cu mirare la ei.

O fată a fost inspirată să-i ademenească cu iarbă verde și să-i calmeze prin cântece line și calde precum o mamă iubitoare. După aceea, mulți tineri i-au urmat exemplul.

La herghelie se mai aflau și un rățoi țâfnos ce măcăia pe înfundate, două mățe alintate, o câpriță singurică și-un gânsac cam îngânsat, căci ciocul pe sus și-l ținea.

Când să plece, i-a prins o ploaie de primăvară caldă, de care caii se bucurau, tăvălindu-se prin iarbă și nechezând poznaș, iar tinerii se hărjoneau care să ajungă primul la adăpost.

Cum alergau ei așa, panicați precum gândacii de bucătărie când aprinzi lumina, s-au auzit dintr-un țarc nechezături lungi ale unor mânji ce râdeau de naivitatea lor. “Ar trebui să se bucure de ploaie, nu să fugă ca potârnicșii”, păreau ei să spună.

Odată ce a încetat ploaia și după ce au promis să mai treacă pe acolo, ascoriștii au pornit spre Timișoara, fiind petrecuți de nechezatul cailor și de un “Să mai veniți pe aici!” al îngrijitorilor.

Întoarcerea le-a fost ușoară pentru că urma o altă zi pe care trebuie să o-nchine lui Dumnezeu prin rugăciune, milostenie, răbdare și bunătate.

LA PLANTAT DE STEJARI, ÎN DOBREȘTI

REDAȚIA

Drumul spre sat.

Ne-am urcat în mașină și într-o oră și jumătate am ajuns la Dobrești, satul unde s-a născut Patriarhul României, Daniel. Aici, la inițiativa și cu stăruința Preafericitului Părinte, la vremea aceea mitropolit al Moldovei și Bucovinei, s-a înființat, în anul 2003, mănăstirea Dobrești. Obștea monahală locuiește într-o casă din sat care a fost achiziționată tot în acel an, împreună cu câteva grădini.

Eram obișnuiți ca acolo să plantăm puieti, acum, însă, am plantat ghindă de stejar. Stejarii pot trăi sute de ani și tocmai de aceea ne este recomandat să plantăm un astfel de arbore, deoarece vom lăsa ceva în urmă, o moștenire pentru copiii, nepoții și strănepoții noștri, în același timp ajutând și mediul înconjurător. În România, stejarul ocupă 2% din suprafața păduroasă a țării.

Deoarece arșița a ars unele plantații, domnul inginer silvicultor Mircea Morariu a hotărât ca în acea sâmbătă să plantăm aceste semințe sperând ca până la praznicul lui Sfântul Gheorghe plantele să iasă la suprafață. Noi am mers cu mic, cu mare, cei din ASCOR și nu numai, a venit și un grup de elevi și liceeni de la organizația „Salvați copiii” din comuna Checea.

La Dobrești.

Unii dintre noi am plantat ghinda, alții am curățat iarba din jurul puieților puși în anii anteriori, pentru a-i ajuta să „respire” mai ușor. Apoi, am dat cu ierbicid pentru a face loc semințelor să crească. Tot efortul îl depunem și cu scopul de a opri eroziunea solului care este din ce în ce mai accentuată. Și din cauza defrișărilor au apărut alunecări de teren.

În drum spre masă, am mai depănat amintiri despre anii trecuți, când am plantat puieti, iar acum ne bucurăm că „s-au prins” și munca noastră nu a fost în zadar. O adevărată muncă în echipă!

Spre Timișoara

Ne-am bucurat unii de alții și am petrecut o zi cu folos pentru toți și pentru toate. Am plantat o mică parte dintr-o pădure! Să ajute Domnul să se prindă și la Sfântul Gheorghe să mergem să ne vedem munca.

Tocmai de aceea să urmărim îndemnul biblic: „Tinere, ție-ți zic scoală-te” (Luca, 7, 14) și să mergem și altă dată în număr cât mai mare să ajutăm mediul înconjurător să trăiască pentru a trăi și noi într-un aer curat. Cu o inimă caldă să ne întâlnim iar la Dobrești.

FOTBAL PE RĂZOARE

“Ziua începe cu Hristos, semn că va fi una plină de energie, căldură și iubire divină. Aerul rece care intră pe geamul camerei poartă cu el miros de primăvară.”

ROBERT MITRAN

“Încă o zi frumoasă de primăvară, începută alături de frumoșii ascoriști. Prima mea zi, în care am cântat împreună cu cei din ASCOR la Sfânta Liturghie, într-un sat liniștit, cu oameni foarte primitivi și iubitori ce ne-au servit cu dragoste o masă caldă.”

LARISA MITRAN

“La Cebza am avut parte de una din cele mai călduroase primiri dintre cele la care am luat partea. M-am simțit foarte bine. Din punctul meu de vedere e un loc autentic, liniștit și frumos pe care oamenii excepționali ca părintele și măicuțele au grijă să-l păstreze.”

ANTONIE TEODOR

S-a întors Ruza ... Bubu-Ruza!

Roșioară-nveștmântată-n dantelăria de abanos, boaba cu picioare agere ne-a ținut isonul în strană. Acum că am ieșit din cojoacele multe, de sub cămașa de rouă viază suflare nouă; strop cu strop stacojiu, parcă prevestind pironirea pe Cruce a Mântuitorului; și totuși, parcă pulsând întru Învierea launtrică.

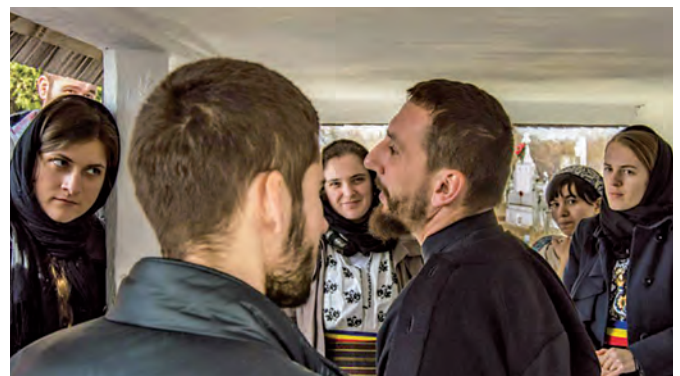
“Doamne, de poți, să faci ceva?”, întreabă tatăl deznădăjduit, căci moartea fiului a pus amprență asupra suferinței, dar poate, “Dumnezeu poate a-mpărăți toate”, precum răsună viersul dulce al colindei. Înainte de propria-i Înviere, poate a-i învia și pe simpli muritori, deși tot țărînă om ajunge, înapoi în pământul reavăn, hrănind flori diafane, mierle dolofane, puieti de tei și stufăriș de măceș ... „de poți”? Deh, poate, dar putem și noi? Noi, “neam necredincios” îl purtăm cu noi, dreaptă călăuză în urcușul vieții? La predică, părintele Ciprian ne-a amintit treptele din Scara Raiului, ne-a pus înaintea imaginea drumului, reprezentare simbolică a vieții noastre duhovnicești. Acest drum parcurge un munte și așa cum postul și rugăciunea pot muta și munții, ne putem așadar

și noi strămuta muntele deasupra piscurilor celor ce ne-au precedat, tot urcând pantele abrupte ale propriilor munți și cuprinzând cu limpezi ochi zarea dintr-una noastră cale. Dacă îl urmăim pe Taica pe cărarea aceasta, nu ne pierdem în stufăriș, nici nu ne zgârâiem în mărăciniș, și de ne oprim pe propriul pisc, împingem de la spate pe micii pionieri, tot urmându-l pe Taica mai departe, și mai departe, mai sus și încă tot mai sus, până îi pierdem din ochi. Dar tot făcându-le cu ochiul de bucurie că se sprijină pe umerele noastre, la fel ca noi pe-ale străbunilor, și Taica mai coborând, schimbat la față, tot privindu-ne în ochi, înviindu-ne prin ai noștri, înviindu-ne prin sine, îmbucurându-ne cu bucuria copiilor.

Zburătăcitul buburzei primprejurul stranei ne dezmeticește – copilașii stau înșiruiți în genunchi înaintea Altarului, se împărtășesc de Trupul și Sângele Mântuitorului, străbat veșnicia și ne-o așează înaintea. Avem drum lung de parcurs până să vă atingem poalele muntelui, voi giganți cu mâini fragile și suflete limpezi!

Ne punem baticul pe creștete, ne-ncingem cu brăul de piele, ne așezăm firele răzlețe privind în geamul de la mașină, suntem gata a vă veni în întâmpinare! Suntem gata a vă urma la împărțășit, și a sta cu voi la masă și a ne pune în leagănul în care voi ați stat și a bate mingea pe pajiștea pe care voi ați pășit. Găinile negre de pe câmp cu voi au crescut, barza de colo sus din stâlpul de iluminat voi ați întâmpinat-o, iar mușuroaiele de furnici de pe lângă mănăstire spre desfătarea voastră au fost ridicate, voi stăpâni pe-acest pământ cebzan. Iară biserica, biserica de lemn din cimitir vouă v-a fost închinată, vouă piticilor cu inimi de uriași! Părintele vouă vă va spune când veți crește mai mari: “Dacă vă bat la baschet, veniți la slujbă!”

Cu voi va juca fotbal în zile înșorite, și poate, ca și noi, veți alerga numai în șosete căci șoșonii vă vor zbura din picioare. Veți vedea ce au văzut ai voștri, dar cu ochi mai mari, și veți urca pe culmi până peste piscuri mai joase și vă veți uita la noi cu ochii voștri mari și veți vedea pe Taica pe o cărăruie și-i veți urma Lui și înaintașii vor privi din urmă la voi și vor zâmbi, cunoscători, căci voi veți fi înviați deja!

Încheiem istorisirea noastră în veșnicul grai bănățenesc. Sănătate fărtaților!

“În luna lu Mărțișor , zâua 22, în duminica Sfântului Ioan Scărarul, am ajuns cu toț’în satul Cebza și-am șezut vo’ 7 șesuri. Unge am slujit dimpreună cu părincele paroh Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. Ne-am strâns gestul ge mult’ cam la vreo 25 la număr. După slujbă gazdele ne-or invitat la o masă caldă, să nie încălzim.

O mâncare tare gustoasă! Mai apoi am mârș o țără pă la mânăstire ,unge am givănit un pic dăspre istoria mânăstirii dă la Cebza. Noi , goștili, ne-am sâmșit foarte binie, mai ales după o țără die fotbal unge împreună cu părincele ne-am (mai) destins. Aicia s-o văzut cinerețea fiecăruia! Nu să șcie cinie o fost mai bun, dară cu toț ni-am ales cu o zi de primavară die folos, într-o zî așa dă caldă. Dar foarte scurtă zîua asta!”

ANDREEA ȘERBEȚCHI

TABĂRĂ STUDENȚEASCĂ LA GĂBUD

MĂDĂLINA IVAN, clasa XII-a

Tabăra națională studențească de la Găbud a început pe 1 mai. Un mare weekend prelungit, o vacanță cât pentru toate zilele, desfășurându-se pe zece . O vacanță la mânăstire presupune ceva diferit de genul de excursii cu care tinerii sunt obișnuiți, iar faptul că pe parcursul întregii săptămâni a avut loc o tabără nu poate însemna decât un lucru și mai deosebit.

Mă refer la un program de slujbe deloc de neglijat, la multă muncă în cadrul ascultării, la conferințe nu tocmai pentru copii. Probabil majoritatea se întrebă: oare ce să merite asta? Ei bine, totul. Merită pentru că o asemenea tabără e așteptată, pregătită și prăznuită ca o mare sărbătoare, pentru că Găbud e un loc rupt dintr-o altă lume, pentru că nu ești înconjurat de oricine.

Invitații sunt cu toții intelectuali, oameni cu realizări și referințe. E un mare, mare privilegiu să fim învățați de cei mai buni. Tema de anul acesta a fost rememorarea părintelui Ilie Moldovan. Conferințele au întrecut așteptările.

Am avut deseori senzația că sunt mult prea “mica” și suficientă față de oamenii care veneau cu dragoste să-mi vorbească. Tot ce se întâmplă la Oașa și Găbud e un mare dar pentru tineri. Un dar oferit de părintele stareț și întreaga obște pentru noi. Părintele lustin e un om cald și cu o statură demnă în marea lui smerenie și simplitate. Este ca și cum Oașa ar fi Sarmizegetusa, iar părintele, Burebista, cel ce ne unește pe toți. Depune pentru noi o muncă spartană fără să aibă rezultate palpabile. Rămâne speranța că se alege ceva pentru “orfelinii” lui, că ei o să schimbe lumea după ce învață cum. La Găbud și Oașa nu se găsesc niște monahi ce spovedesc; se găsesc mistagogii, camarazii, duhovnicii, prietenii noștri.

Dar nici tinerii veniți nu sunt oricum. Etalonul rămâne greu de egalat, dar cu toții ne străduim. Avem dorința să întoarcem măcar o fărâcă din darul primit. Dintre tinerii veniți aici mi-am făcut mulți prieteni și sunt mândră că-i cunosc. Asociindu-mă cu ei simt și eu cum cresc, cum împrumut din capacitățile lor. Pentru că sunt deosebiți. Deosebiți suntem cu toții, dar de ei vorbesc

Într-un mod aparte. Față de ținerii obișnuiți din lume, cei ce vin la Oașa au ceva anume, au ceva specific, au ceva în privire. Și acel ceva e sesizabil fără prea mare efort. E sesizabil și familiar, pur și simplu când îl vezi pe el sau pe ea, știi că frecventează casa ta. Eu personal văd în tinerii crescuți la Oașa viitoarele noastre vârfuri. Viitori junimiști, viitori legiuitori, viitori proclamatori și războinici pentru neam, într-o lume bombardată de idei străine.

Tabăra, în cele din urmă a trecut repede. Părinții au rămas să se bucure de puțină liniște după marea luptă data, au rămas să se refacă pentru ce va urma. Pentru că par veșnici tineri și energici și pentru că sunt mult mai mult decât par. Cu toată aprecierea nu putem percepe adevărata lor valoare. Putem fi recunoscători și ne putem arăta recunoștința, pentru că avem cui.

1 Mai în tabără la Găbud

O, ce veste minunată!
Vine tabăra îndată.
La Găbud noi am plecat,
Este schitul nostru drag.
1 mai am apucat
Și la conferință-am stat,
Pe Părintele Ilie
Evocând cu bucurie.
Veste mare-n țară am dat
Fiindcă mulți ne-am adunat,
Tinerețea copleșește
Pacea care înflorește.
Noi sinaxe ascultăm
Sufletul ni-l bucurăm
Când la slujbe ne rugăm
Și pe Domnu-lăudăm.
Iar apoi la ascultare
Te formezi să fii om mare.
Fie că-n grădină vezi
Ce înseamnă să plantezi,
Ori prin beciuri aranjezi.
Poate capre vaccinezi,
Cu medicament tratezi.
Ajutor de bucătar
Trapezarul „number one”
Iar când tabăra sfârșește
Slobozirea poposește,
Și spunem cu întristare
Doamne...cât de rău ne pare!
Dar plecăm cu gânduri bune
Să le aplicăm în lume
Cu mințile luminate
Și cu suflete-mpăcate.

DIN NOU DESPRE RELIGIE ÎN ȘCOALĂ

OANA ONUFREI

„Un popor care nu își cunoaște istoria este ca un copil care nu își cunoaște părinții”, spunea Nicolae Iorga.

Poporul nostru român ar trebui să răscolească puțin istoria, să vadă și să cerceteze cine a format școala românească, unde s-a format și de către cine. Un popor care nu-și cunoaște istoria se îndreaptă spre nicăieri. Primele școli – elementare, medii și superioare - au funcționat în incinta bisericilor și a mănăstirilor. Cu toții știm că în dezvoltarea culturii noastre a avut un rol deosebit școala românească de pe lângă biserica Sf. Nicolae din Scheii Brașovului (1495), iar primii dascăli au fost slujitorii bisericii. Știind doar acestea putem vedea valoarea pe care a avut-o biserica, întâi de toate, în școală. De-a lungul secolelor, educația s-a făcut în strânsă legătură cu religia, acest lucru putând fi observat încă din Antichitate, în Orient școlile funcționând în general pe lângă temple.

Cum este și fiesc, Biserica a avut și are până în prezent un rol religios-moral, anume acela de a sădi în sufletele noastre credința în Dumnezeu și dragostea față de aproapele, după cum însuși Mântuitorul a spus : „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Mt. 22, 39). După acest îndemn al Mântuitorului aș vrea să pun în câteva rânduri folosul pe care l-a avut religia în viața mea, sau mai exact ora de religie.

În vara anului 1999 am fost în vacanță la mare, mi-a rămas bine întipărită în minte acea vacanță deoarece era la un an după moartea tatălui meu. Mama ne-a dus

pe mine și pe fratele meu mijlociu să vedem locurile frumoase unde s-a născut tatăl nostru și să îi vizităm și pe bunicii noștri. Veneam pe clasa a doua și-mi aduc bine aminte că anul școlar a început undeva la 1 septembrie, imediat după ce venisem de la mare. În prima oră de religie din acel an școlar, lecția a fost predată de către doamna învățătoare, o doamnă care a rămas în inima mea și a colegilor mei, modelul de om bun și blând. Preotul din sat era cel care predă ora de religie, însă în acea zi slujea la Sfântul Altar.

Așadar, lecția cu care am început prima oră de religie din clasa a doua a fost următoarea : cu Dumnezeu la început de an școlar ! Doamna învățătoare ne-a pus pe fiecare din noi să povestim ce am făcut în timpul vacanței. Am povestit cum ne-am petrecut, pe unde am umblat și ce am vizitat. După aceea, doamna învățătoare ne-a citit lecția din manualul de religie. Vreau să vă spun că adoram cu toții orele de lectură în care ea ne citea câte o poveste, însă când citea povestirile din manualul de religie totul căpăta altă valoare, sădea în inimile noastre atenția și armonia, totul era mai frumos, mai expresiv.

În această primă lecție, copiii povesteau cum și-au petrecut vacanța de vară. Pe unul dintre ei îl chema Alexandru, țin minte acest nume deoarece fratele meu mijlociu are același nume. Acest băiețel povestea cum și-a petrecut vacanța la țară, cum și-a ajutat părinții și bunicii, cum a îngrijit o bătrână bolnavă și singură din satul

lui. În timp ce ne citea învățătoarea, noi ne uitam la ilustrațiile din carte, în care vedeam cum acești copii și-au petrecut vacanțele: unii au fost la mare, altul la munte, iar altul citise sau se rugase.

Cum priveam ilustrațiile, mi-am dat seama că în acel băiat care ajutase bătrâna, îl regăseam pe fratele meu. Și el a făcut același lucru în vara aceea. Fiind mai mare, mergea la bătrânele din sat și le săpa în grădină, că ele nu puteau din cauza bătrâneților, și uneori îi mai dădeau câțiva bănuți. Atunci, în mintea și sufletul meu s-a petrecut ceva, din acel moment vroiam să fac și eu același lucru ca și fratele meu, ca și acel băiețel. Lucru ce s-a și întâmplat vara următoare. La vârsta aceea așa gândeam, crezând că faptele bune trebuie să se întâmple în aceeași perioadă, nu înțelesesem pe atunci că ele trebuiau făcute tot timpul, însă acest lucru a fost un început.

Pe an ce trecea, orele de religie erau așteptate cu nerăbdare, nu doar de mine, ci de toți: povestioare cu tâlc, vorbe calde și expresive ale învățătoarei și mai apoi ale preotului. Orele de religie era petrecute în liniște, cugetare, comuniune, interacționam unii cu alții mai mult decât în pauze. Îmi aduc aminte cum colegii se deschideau în fața preotului, la ora de religie, cu diferite probleme. Atunci vedeam că nu trebuie să-i privim cu răutate, că deși erau neastâmpărați, chiar agresivi, aveau motivele lor. Mărturiseau că părinții îi ceartau, îi puneau la munci grele, îi băteau, și dacă le-ar mai fi zis că vor să meargă la biserică și ei cu bunicii lor, îi ceartau că de ce mergeau, mai bine să-i ajute la mâncare, ba chiar îi puneau să lucreze la animale.

Atunci poate nu am înțeles aceste probleme, copil fiind, însă sfaturile profesorului de religie, ale preotului, au fost următoarele: „Sunt părinții voștrii, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, puteți să le spuneți că îi ajutați sâmbăta sau în altă zi, dar duminica două ore să vă lase să vă rugați împreună cu buncii voștri pentru familia voastră, pentru voi să învățați mai bine la școală”. Îmi aduc aminte că, ori de câte ori ne certam între noi, la ora de religie auzeam cuvintele „prietenui la nevoie se cunoaște” sau „să răsplătim cu bine celor ce ne fac nouă rău”. Ne făceam bilețele în care ne ceream iertare, iar în pauza eram din nou cu toții prieteni buni.

La orele de religie am învățat despre martirii neamului românesc; am învățat să dăm cinstea cuvenită eroilor cazuți pe câmpurile de luptă, în deportări și în lagăre. Degeaba se iese astăzi în stradă pentru eroii căzuți, în viitor nu va mai ști nimeni de eroii neamului, nu vor ști copiii noștri ce înseamnă patriotism!

Aceste lucruri se petreceau pe când eram în gimnaziu, atunci le-am învățat. În orele de religie noi ne recream, ne înveseleam, învia în noi dorința de a deveni buni. Oare acum ne-am mai aminti cu drag copilăria noastră, primii ani de școală, dacă nu învățăm la ora de religie că nimic nu este mai important decât să prețuim anii noștri și lucrurile bune pe care le-am făcut. Dacă orele de religie erau ne semnificative, nu ne-am mai aminti cu drag de ele, nu am mai fi știu că în Biserică aflăm încotro ne îndreptăm...Nu am fi știu că avem un Creator care ne-a creat și că ne este Tată ce ne iubește necondiționat. Am învățat să ne iubim părinții și să-i

cinstim, indiferent cum sunt, să respectăm profesorii și să-i considerăm ca o a doua familie. Oare cei care au făcut religie nu au învățat aceste lucruri? Sau nu vor să-și amintească?

Mă întristează când îi vad pe unii părinți din ziua de azi dând la o parte ora de religie, fără să se gândească că, prin aceasta, copiii se formează moral. Îl dau la o parte pe Dumnezeu din familie, lucru dureros și pas ce duce la negarea lui Dumnezeu. Ei văd în religie o îndoctrinare. Când a forțat religia ortodoxă pe cineva la ceva? Nu fiecare are oare liberul său arbitru? Oare dacă ar avea de mică o bază, un punct de pornire duhovnicesc, și-ar mai părăsi copiii părinții? Nu i-ar iubi oare mai mult? Păcat că am ajuns în acest moment în care poporul român nu își recunoaște identitatea și faptul că s-a format creștin încă din secolele I-II d.Hr.

Cei care nu doresc religia în școală nu-l doresc pe Dumnezeu în viețile lor. Înspre ce ne îndreptăm? Sfântul Ioan Gură de Aur spunea părinților: „Creșteții pe copiii voștri într-o învățătură și certarea Domnului, cu multă băgare de seamă. Tinerețea este sălbatică, având nevoie de mulți purtători de grijă, dascăli, pedagogi, îngrijitori, de mulți hrănitori. Mare depozit avem noi în copiii noștri. Să ne îngrijim de ei, iar aceasta să o facem ca nu cumva vicleanul diavol să ne piardă chiar pe noi. Acum însă, toate sunt contrare printre noi.

Pentru ca să putem avea țarină bună și rodnică, toate le facem, iar tocmai ceea ce este mai de preț pentru noi, adică să ne îngrijim de a încredința pe copilul nostru unuia care ar putea să-i păstreze neatinsă întreaga lui

înțelepciune, la aceasta nu ne gândim, deși el este proprietatea noastră cea mai de preț, iar celelalte prin el vin. Ne îngrijim de proprietățile ce le vom da lor, și nu de ei. Ai văzut câtă lipsă de judecată? Cercetează sufletul copilului și la urmă vor veni și celelalte; iar dacă acesta nu este, niciun folos nu va avea copilul din averi, pe când dacă va câștiga sufletul, nicio vătămare nu va avea de la sărăcie. Voiești a-l lăsa pe el bogat? Învăță-l să fie om bun și cinstit, fiindcă astfel va putea și averile să și le stăpânească; iar dacă nu va putea câștiga altele din nou, cel puțin nu vor fi mai prejos de cele deja obținute”.

Ora de religie ne-a învățat ca acum mari să-i spunem omului din zilele noastre porunca lui Hristos: „să vă iubiți unul pe altul, precum v-am iubit Eu” (Ioan 13, 34), porunca Celui care Și-a dat viața pentru noi.

Ora de religie a sădit în mine iubirea, credința, armonia, liniștea și facerea de bine. La ora de religie am auzit cuvintele: când ești trist, zâmbește, nu ai motive să fi trist, gândește-te că soarele răsare pentru tine, că e o minune că deschizi ochii, că încă poți umbla, că poți auzi; toate acestea sunt minuni pe care Dumnezeu le face cu tine, bucură-te de ele, căci cei care nu pot face ceea ce tu poți, deși nu pot vedea sau merge, sunt totuși veseli că trăiesc. Să mergem mereu înainte și să nu dăm înapoi!

Închei prin cuvintele: „Avem o țară unde au stăpânit odată vitejii daci, bărbați nemuritori/ Și unde stau de veacuri laolaltă izvoare, văi și munți cu fruntea-n zări/ (...) Să apărăm cu râvnă-Ortodoxia și-acest pământ de Sfinți și de eroi!”.

TABĂRA NAȚIONALĂ STUDENȚEASCĂ "PĂRINTELE TEOFIL PĂRĂIAN"

În perioada 18-27 iulie A.S.C.O.R. Timișoara, organizează împreună cu alte filiale A.S.C.O.R și organizații de tineri, Tabăra Națională Studențească "Părintele Teofil Părăian" la Mănăstirea Oașa, aflată în Munții Șureanu, pe malul Lacului Oașa.

Tema discuțiilor din acest an va fi evoluționismul, iar printre activități se numără pregătirile pentru

sărbătorirea hramului - Sfântul Mare Mucenic Pantelimon, drumeții, repetiții de muzică psaltică, participarea la slujbe.

Pentru înscrieri și detalii puteți lua legătura cu Ramona: 0755 626 472 și Larisa: 0769 230 67.

Vă așteptăm cu drag!

A.S.C.O.R.

ASOCIATIA STUDENȚILOR
CREȘTINI ORTODOCȘI ROMÂNI
FILIALA TIMIȘOARA

adresa: Bulevardul C.D. Loga, nr 7
telefon: 0740 067 198
e-mail: ascortm@yahoo.com
web: www.ascortimisoara.ro

CASĂ NOUĂ PENTRU O FAMILIE NEVOIAȘĂ DIN BENCECU DE SUS

GEORGE GIURGIU

În cursul lunii mai, în localitatea timișeană Bencecu de Sus s-a desfășurat o acțiune umanitară pentru ajutoarea unei familii nevoiașe cu 8 copii. La inițiativa preotului paroh, Vasile Mânea, cu ajutorul financiar al unui om cu suflet mare și cu sprijinul comunității de aici, din toamna anului trecut s-a început construirea în sat a unei locuințe pentru familia domnului Voicu Vuc, aflată într-o situație materială greu de imaginat.

Cei 10 membri ai familiei locuiesc în prezent într-o căsuță dărăpănată de pământ ce abia se mai ține pe picioare. Toți dorm într-o singură cameră și mănâncă la o singură masă. Trăiesc din alocațiile copiilor și din mila vecinilor și a preotului din sat. Cu lacrimi în ochi aceștia privesc la noua locuință ce prinde viață în mica lor ogradă prin strădania și dăruirea oamenilor lui Dumnezeu. Singurul cuvânt ce străbate buzele acestora este mulțumirea adusă lui Dumnezeu și semenilor inimoși care le-au acordat o șansă la demnitate și normalitate.

Potrivit părintelui paroh Vasile Mânea, gestul umanitar se datorează în cea mai mare măsură unui credincios ce nu dorește să fie cunoscut, cât și enoriașilor filiei Bencecu de Sus, ce au oferit-după posibilitate- o fărâmă din prisosul lor.

“Cu ajutorul și cu sprijinul unui om cu suflet mare pe care l-am cunoscut prin unul dintre consilierii noștri parohiali, vom reuși să ridicăm această locuință nouă pentru familia domnului Voicu Vuc, ce avea mare nevoie de acest ajutor din partea comunității, întrucât locuința actuală este una deteriorată și sărăcăcioasă. Ne bucurăm să avem oameni lângă noi dispuși să-și ajute aproapele și pe această cale îi mulțumesc celui care susține financiar întreaga lucrare, precum și tuturor celor care au răspuns apelului nostru și ne sunt alături”, a precizat pr. paroh Vasile Mânea.

Prezent, la fața locului, delegatul Arhiepiscopiei Timișoarei, pr. Mircea Szilagy, Protopopul Protopopiatului Timișoara II, a arătat că ceea ce întâmplă la această oră în parohia Bencec reprezintă un model pentru toate parohiile eparhiei, care, deși multe dintre ele se confruntă cu situații materiale precare, au datoria de a purta de grijă - după putință - de fii lor duhovnicești aflați în nevoi și grele încercări, iar mai cu seamă de familiile cu mulți copii.

De asemenea, acesta a transmis binecuvântarea și aprecierile Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan inițiatorilor acestui gest de iubire frățească, încredințându-i de tot sprijinul și de toată susținerea Arhiepiscopiei Timișoarei în derularea unor astfel de acțiuni umanitare.

“Ceea ce se întâmplă astăzi la Bencecu de Sus prin lucrarea părintelui Vasile Mânea este un exemplu clar de implicare din partea Bisericii și a păstorului sufletesc al parohiei în viața comunității. Este un aspect normal ce-l întâlnim adeseori în viața bisericilor și a parohiilor noastre, chiar dacă acestea sunt mai puțin mediatizate, în care preotul cunoaște îndeaproape și pe cei care au nevoie de ajutor și sprijin, cât și pe cei care sunt dispuși să ajute oamenii necăjiți. Astfel, preotul devine un liant în parohie, o inimă care pulsează, el îi unește pe oameni în jurul Bisericii și chiar mai mult decât atât, îi mână spre ajutorarea și sprijinirea aproapelui. Ceea ce se întâmplă în această parohie este un exemplu pentru fiecare preot din protopopiatul nostru și pentru fiecare parohie pe care o știm și ne dovedește încă o dată că omul sfințește locul. Această lucrare ne arată că acolo unde preotul se implică și își îndeplinește datoria, rezultatele nu întârzie să apară. Mă bucur foarte mult că părintele a avut această inițiativă și a reușit să găsească și resursele necesare pentru a construi această casă și mă bucur că se confirmă încă o dată rolul important pe care Biserica îl are în viața și rânduiala unei comunități. Avem multe parohii izolate, așezate la mare distanță de așezările urbane, unde numai există nicio instituție care să se implice în viața credincioșilor. Comunitatea este de multe ori prea mică pentru a susține o unitate administrativă, pentru a întreține un dispensar medical, dar totuși parohia și preoții rămân pe baricadele, pe meterezele satelor și adeseori joacă un rol deosebit de important, fiind poate singurii care mai poartă de grijă de cei de aici iar oamenii știu că preotul este în mijlocul lor, indiferent de situație”, a declarat pr. Mircea Szilagy, Protopopul Protopopiatului Timișoara II.

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA

FACULTATEA DE LITERE, ISTORIE ȘI TEOLOGIE

ADMITEREA LA CICLUL DE STUDII UNIVERSITARE, SPECIALIZAREA TEOLOGIE PASTORALĂ IULIE – SEPTEMBRIE 2015

1. Documente necesare

Pentru înscrierea la concursul de admitere la specializarea *Teologie Ortodoxă Pastorală*, candidații vor completa o cerere de înscriere, la care se anexează următoarele acte (care vor fi depuse într-un dosar plic):

- **două fotografii** tip buletin (carte) de identitate;
- **diploma de bacalaureat** sau diploma echivalentă cu aceasta, în original – candidații care se înscriu pentru concurs și la o altă facultate vor anexa o copie legalizată a diplomei și **copie legitimației de înscriere la concurs la prima Facultate**, copie care se autentifică după original la secretariatul facultății;
- **foaia matricolă** cu disciplinele studiate în liceu;
- **certificat de naștere (copie legalizată)**;
- **certificatul de botez**;
- **recomandarea preotului paroh**;
- **binecuvântarea arhierului de care aparține**;
- **scrisoare de intenție**;
- **adeverință medicală tip**;
- **acte doveditoare pentru cei ce au obținut un premiu la faza internațională sau națională a olimpiadelor școlare**;
- **diploma de absolvire** (absolvenții de colegiu), în original sau copie legalizată, pentru cei care urmează

o a doua specializare, respectiv **foaia matricolă** pentru candidații care doresc continuarea studiilor;

• **acte doveditoare pentru cei care solicită scutirea de taxa de înscriere**

Sunt **scuțiți de plata taxei de înscriere** candidații care:
1) au un părinte (sau susținător legal) cadru didactic (în activitate, pensionar sau decedat);

2) angajați și copiii angajaților U.V.T.;

3) orfani sau proveniți din casele de copii.

Scutirea de taxa de înscriere se va face pe baza unei cereri însoțite de acte doveditoare aprobate de Decanul facultății, cu mențiunea că scutirea de taxă este valabilă doar pentru un singur domeniu de studii din cadrul Facultății.

2. Calendarul admiterii:

13– 27 iulie 2015: *înscrierea candidaților*;

27 iulie: *admitere la ciclul licență – verificarea aptitudinilor muzicale, interviul vocațional și afișarea rezultatelor preliminare*;

28-30 iulie: *confirmare locuri și depunerea cererilor candidaților de pe listele de așteptare*;

31 iulie: *confirmare locuri, înmatriculare și afișarea rezultatelor finale*.

În luna **septembrie** se va organiza o a doua sesiune de admitere, după cum urmează:

15–19 septembrie: *înscrierea candidaților*;

19 septembrie: *admitere la ciclul licență – verificarea aptitudinilor muzicale, interviul vocațional și afișarea rezultatelor preliminare*;

20 septembrie: *depunere contestații, confirmare locuri și înmatriculare*;

21 septembrie: *afișarea rezultatelor finale*.

Aș vrea doar Tu

Când tot în lume aș putea primi,
Onoruri, slavă, bogății nespuse,
Aș vrea doar Tu să fii tot ce-aș putea dori,
S-alerg spre Împărăția Luminii neapuse.

Când totul s-ar preface-n beznă,
Aș vrea doar Tu să strălucești.
Făclie fii în viața mea perenă,
Și pașii să-mi călăuzești.

Chiar toți din lume de m-ar părăsi,
Aș vrea doar Tu să-mi fii mereu aproape,
Așa nicicând nu mă voi poticni,
Și prin al Tău har voi aduce roade.

Când tot în jur s-ar prăbuși,
Aș vrea doar Tu să îmi rămâi,
Cu Tine vreau de-aș reuși,
S-ajung să fiu în veșnicii.

LUCIAN-OVIDIU POP

Noapte de primăvară

Luna străluce puternic prin ferestre,
E seară, e târziu, e miez de noapte,
Înconjurat de infinitele frumuseți celeste,
Contemplez cu mintea departe, tot mai departe.
Mă minunez de tot ceea ce e frumos,

ce mă-nconjoară,

La fel cum milioane înaintea mea s-au minunat,
De stele minunate, de aștri ce parcă coboară,
De luna ce cu umbre pe alocuri s-a înveșmântat.
Iar de afară se aud cântări neasemuite,
Câte un greier singuratic își plânge adânc amarul,
Iar rândunelele în cor își vestesc doruri

neîmpărtășite,

De simți că ești în cer, străin de tot calvarul.
E noapte, e întuneric și totuși e atâta viață,
Încât te miri cum poate omul firea să și-o piardă,
În loc să vadă în Domnul o nădejde vie, caldă,
Atunci când un necaz oricât ar fi de mic e gata
să-l doboare.

Preot CONSTANTIN MILIN

Duhul adevărului

„Para venir a gustarlo todo,
non quieras tener gusto en nada”
(Sfântul Ioan al Crucii)

ceasuri de care te desparte,
îndelung însemnate,
vor fi ale tale toate
transparențele exilate

stea de stea, lună de lună,
arzând în depărtare
cuvinte adevărate,
neșlefuite, nedeslușite,

așa cum au fost
în realitate...

presimțită mărturie:
uneori, caii mor
și atunci când vor,
scrie asta, să se știe...

scrie neasemuit,
nu doar din lume sunt,
ci și cer
univers tănuit,

așa cum a fost
în realitate...

dincolo de Capernaum
se-ascunde chin nespuse,
capăt orânduie,
scrie fără alint,

atât de târziu,
lumina mea,
mi-a pătruns în suflet
tâmpla vieții nesărutate

așa cum n-a fost
în realitate...

LUMINIȚA NICULESCU

Duhovnicului meu

Pășesc încet cu inima-mi bătând în piept puternic,
Ma îndrept timid spre mormântul încercat de ploi,
Unde își doarme somnul lin un părinte
preacucernic,
Ce încă se mai roagă fierbinte pentru noi.

Privesc lespedeza de piatra și crucea de pe
mormânt,
Și în inimă-mi răsună povețele lui calde pline
de putere,
Pe care le resimt în suflet, parcă le mai port în gând,
Iar întreaga-mi ființă este cuprinsă de durere.

Aș vrea părinte drag vocea caldă să ți-o mai ascult,
Când credința mi se zbate, tinzând spre
deznădejde,
Și mai apoi să mă întăresc, să urc,
Găsindu-mi în Domnul adevărata mângâiere.

Aș vrea părinte drag să îți spun durerea mea,
Să îți împărtășesc și gânduri și vise și speranțe,
Dar mă trezește vântul ce îmi netezește suav
obrajii,
Și îmi vin în fire, căci știu că ești viu, acolo, undeva.

Îmi iau rămas bun părinte drag, ca somnul
să îți fie lin,
Căci știu că cerul te-a primit în lăcașurile sale,
Așa că te rog să veghezi asupra fiului tău creștin,
Care poartă în al său suflet toate dorurile tale.

Preot CONSTANTIN MILIN

Pelerinul athonit

Într-un schit din Sfântul Munte
Meditez în stil poetic
Fac cu gândul spre cer puncte
Bântuit de-un duh ascetic.

Simt o liniște deplină,
Pace în interior,
Plinătate și lumină
De care-mi era chiar dor.

Undeva la Athos sus
Stau închis într-o chilie,
Și cer harul lui Iisus
Să-mi aducă armonie.

Ca un pustnic zăvorât
Mă rog cu intensitate,
Te rog Doamne doar atât;
Să-mi rupi lanțul de păcate.

Ca să pot să zbor ușor,
Să plutesc cu ușurință
Ca Arhanghelul pe nor
Să urc trepte de credință.

Ruga către Împăratul,
Dumnezeul meu iubit,
Te implor eu subsemnatul;
Pelerinul athonit.

SORIN DRAGOȘ BUTUCEL

Moartea unui copil

Mama plânge foarte tare căci copilul nu-l mai are
Însă moartea nemiloasă a venit ca o năpastă
Și-a lovit pe copil, care blând și prea umil
Se duce din viață-ndată și mama-i îndurerată.

El se duce printre flori, mama plânge cu sudori
El se duce blând și lin, mama lui rămâne-n chin
El în Rai se veseleşte, mama lui mereu bolește

Mamă, mamă, necăjită și cu inima zdrobită,
Nu plânge nemângâiată, căci va veni vremea odată

Când copilul tău cel sfânt, ce l-ai avut pe pământ,
Cu sfinții pe nori va sta, când trâmbița va suna,
Când morții vor învia, iar tu te vei bucura,
Văzând pe copilul tău, cu aleșii lui Dumnezeu.

ILONA GYURICZA

ITINERARIUL PASTORAL AL ÎNALTPREASFINȚITULUI PĂRINTE IOAN, MITROPOLITUL BANATULUI

29 aprilie - primește pe Doamna prof. Rodica Vârtațiu din Timișoara;

- primește pe Doamna Maria Simina din Timișoara;
- primește pe Doamna Mihaela Valența din Miercurea Ciuc.

30 aprilie - conferențiază la Universitatea de Medicină din Timișoara, în cadrul ciclului de conferințe Vre-

mea bucuriei, pe tema: *Epoca creștinismului primar reflectată în scrierile Noului Testament. Distanța dintre lumea de azi și lumea primilor creștini recuperată prin parcursul întoarcerii și regăsirii noastre.*

3 mai - participă la mănăstirea Lainici din județul Gorj (Arhiepiscopia Craiovei) la prăznuirea Cuviosului Părinte

Irodion de la Lainici, săvârșind Sfânta Liturghie în sobor de arhieriei, sub protia Înaltpreasfințitului Mitropolit Iri-neu al Olteniei.

4 mai - primește pe Domnul deputat Cătălin Tiuc;
- primește pe P.C. Părinte Florian Maxim de la parohia Icloda.

5 mai - primește o delegație de studenți din anul IV de la Facultatea de Teologie din Timișoara, împreună cu P.C. Părinte asist. dr. Adrian Covan;

- primește pe Domnul Ioan Savu din Timișoara;
- primește pe P.C. Părinte protopop Ioan Cerbu de la Lugoj;

- primește pe P.C. Părinte Ștefan Marcu de la parohia Timișoara Aeroport;

- primește pe Domnul Titu Bojin, președintele Consiliului Județean Timiș.

6 mai - primește pe P.C. Părinte lect. dr. Vasile Itineanț de la Facultatea de Teologie din Timișoara;

- primește pe P.Cuv. Părinte stareț Ștefan Mateș de la mănăstirea Petroasa Mare, împreună cu P.C. Părinte Mugurel Sava;

- primește pe P.C. Părinte Petru Drăghicescu de la parohia Timișoara Viile Fabric;

- primește pe P.C. Părinte Petru Toma de la parohia Săcălaz, împreună cu o delegație de consilieri locali.

7 mai - primește pe P.C. Părinte Vasile Suciu de la parohia Giarmata Vii;

- primește pe Doamna contabilă Mihaela Zărie;

- primește pe primarul localității Belinț, Domnul Gheorghe Laza, împreună cu P.C. Părinte Daniel Otescu;
- primește pe P.C. Părinte Constantin Pavel de la parohia Timișoara Zona Soarelui Sud.

8 mai - primește pe Domnul dr. Nicolae Colțoiu din Timișoara;

- primește pe P.C. Părinte Florentin Jura de la parohia Timișoara Sf. Arhid. Ștefan.

9 mai - participă la monumentul eroilor din parcul Central din Timișoara la festivitățile prilejuite de Ziua Independenței și Ziua Europei.

10 mai - efectuează o vizită pastorală în parohia Colonia Gătaia, protopopiatul Deta, participând la Sfânta

Liturgie și rostind cuvânt de învățătură.

11 mai - primește pe Domnul deputat Ioan Covaci, împreună cu P.C. Părinte Dorin Covaci de la parohia Temerești;

- primește pe Domnul primar Ioan Gheorghe Munteanu de la Liebling;

- primește pe Domnul Marian Copaci din Giroc.

12 mai - primește pe Domnul Silviu Sofronie, consulul onorific al Republicii Moldova la Timișoara;

- primește pe Domnul prof. Mihai Pârvescu, directorul Școlii cu clasele I-VIII nr. 16 din Timișoara;

- primește pe P.C. Părinte protopop Ioan Bude de la Timișoara I;

- primește pe P.C. Părinte Eugen Dragoș din Brașov, împreună cu soția;

- primește pe Domnul asist. dr. Daniel Lemeni de la Facultatea de Teologie din Timișoara;

- primește un grup de peisagiști din Timișoara;

- primește pe Doamna dr. Cornelia Lupu din Arad;

- primește pe P.C. Părinte protopop Gheorghe Sutac de la Sânnicolau Mare;

- primește pe P.C. Părinte Ioan Drăgănescu de la parohia Timișoara Fratelia;

- primește pe P.C. Părinte Iulian Șonea de la Giroc.

14 mai - primește pe Domnul Iulian Vâtcu de la Telekom România;

- primește pe Doamna Lelica Achim de la Tismana;

- efectuează o vizită pastorală în orașul Buziaș. Cu acest prilej, vizitează biserica parohiei Buziaș I, Centrul

de reeducare al minorilor și Centrul medical "Cristian Șerban" din localitate.

15 mai - participă la mănăstirea Timișeni la Simpozionul național de teologie cu tema *Dimensiunea pastoral-misionară în opera Sfântului Ioan Gură de Aur* și rostește cuvânt ocazional;

- participă la librăria Esotera din Timișoara la manifestarea dedicată Zilei internaționale a familiei, organizată de Societatea femeilor creștin-ortodoxe.

17 mai - participă la Sfânta Liturgie la catedrala mitropolitană și rostește cuvânt de învățătură;

18 mai - primește pe Domnul academician Păun Ion Otiman;

- primește pe Doamna Maria Veiber din Lugoj.

19 mai - prezidează Permanența Consiliului Eparhial;

- primește pe P.C. Părinte Valentin Marian Bugariu de

la Birda;

- primește pe P.C. Părinte Călin Tiberiu de la Uivar;
- primește pe P.C. Părinte Radu Pamfil de la centrele de plasament din Găvojdia;
- primește pe P.C. Părinte Gheorghe Itineanț, coordonatorul Oastei Domnului din Timișoara;
- primește pe P.C. Părinte Marcel Vlaicu de la parohia Timișoara Cetate, însoțit de teologul Adrian Zaharia și viitoarea soție, Raluca Paraschiv;
- primește pe Domnul Costa Roșu, scriitor și jurnalist din Banatul sârbesc.

21 mai - de praznicul Înălțării Domnului și Sfinților Împărați Constantin și Elena efectuează o vizită frățescă

în Episcopia ortodoxă română din Serbia (a Daciei Felix), la invitația Preasfințitului Episcop Daniil. După Sfânta Litur-

ghie de la catedrala episcopală din Vârșeț, Înaltpreasfinția Sa a mai vizitat Primăria și Consulatul General al României din Vârșeț. Programul a continuat cu o vizită în parohiile

Mesici, Coștei, Nicolinț, Alibunar și Sân Mihai.

22 mai - prezidează conferința cu clericii de la protopopiatul Timișoara I.

24 mai - participă la Sfânta Liturghie la biserica parohiei Checea Română și rostește cuvânt de învățătură.

25 mai - prezidează conferința cu clericii de la protopopiatul Timișoara II.

26 mai - prezidează conferința cu clericii de la protopopiatul Deta.

27 mai - participă la filiala din Timișoara a Academiei Române la manifestarea *Zilele Academice Timișene*, susținând un referat despre vrednicul de pomenire Mitropolit Nicolae Corneanu, membru de onoare al Academiei Române;

- prezidează conferința cu clericii de la protopopiatul Lugoj.

28 mai - prezidează conferința cu clericii de la protopopiatul Sânnicolau Mare.